

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre 3 ft.
Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többzori hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvomlá-
dójában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Tisztázzuk az eszméket!

Ellenzék mindig volt, van és lesz. Hisz ellenzék nélkül megszűnnék maga az alkotmányosság, vagyis a többség akarata szerinti önkormányzat. Hogy többségről szó lehessen, oda már egy kisebbség, vagy más szóval ellenzék kell. Ily nyilatkozat után nem foghatják ránk az ellenzék föl sem vételének vádját.

Hisz mi nemcsak létjogát hirdetjük, nemcsak elismerjük hivatását, hanem a közelet egészséges folyásának fokmérőjéül fogadjuk el az ellenzék jelenlétét.

Hanem csak az elvi ellenzékét!

Misztikus homályba burkolt, soha ki nem fejtett, céljában, alapjában és kivitelezésében prononszirozott kormányzati törekvések helyett, minők a mérsékelt ellenzékéi, célban és alakban kerekén kifejezett kormányelveket szeretnénk hallani.

Nem viaszból, többé-kevésbé élethűen utánzott bábukra, hanem húsból és vérből álló eleven emberekre van vágyásunk. És e részben ki kell jelentenünk, hogy a függetlenségi párt komoly része igen, de a mérsékelt ellenzék nem vívhatja ki az aktuális politikuskok figyelmét s rokonszenvét.

A szélsőbali álláspont ugyan merev tagadása a magyar állam konszolidált tényének és mint-hogy egyuttal a 18 éves nemzeti többség akaratának is tagadása, annyiban az alkotmányosságának magának is negációja. De elvi negáció; és ezért elismerjük létjogát.

A mérsékelt ellenzék elfogadja a kormány-párt egész elvi bázisát, csak a rajta való mozgás formái ellen berzenkedik.

Leszólja például a rossz és lassú igazságszolgáltatást; de ha mondják neki, hogy csak több bírót kellene s rögtön jobban és hamarabb menne a dolog; akkor ő erre nem reflektálva, egyszerűen beszél a nép nagy terheiről, melyeket már — mi is valljuk és erősítjük — emelni nem szabad.

Korholják a mérsékeltet az adóbehajtás szigorát és kíméletlenségét; de nyomban főlhánnyák, hogy a kormány pénzügyi javaslatai mindig optimisztikusak s így nem teljesíthetők.

Hát mi elhiszük nekik, hogy jobb volna, ha olcsóbban és gyorsabban szolgáltatnák ki az igazságot; de hogy ez a bírói létszám emelése nélkül, ezen emelés pedig új terhek elvállalása nélkül megtörténhetik — azt csak higgyék el ők.

Azt is igazoljuk erősen, hogy a végrehajtásokat nézni sem jó, nem végig szenvedni; de hogy ilyen szigor nélkül behajtható volna az évi kivetett teher, mikor evvel együtt is mutat hiányokat — azt csak higgyék el ők.

Az is nagyon szép dolog, ha a polgárokat az adónak leszállításával vagy legalább (Apponyi szavai) nem emelésével kecsgettik. De sohase világoztattak még föl az iránt, melyiket ne higgyük el nekik: az adómeréklést-e, avagy a csekély javadalmazású tisztviselők fizetésének emelését. Mi egyiket, akár melyiket — vagy a fizetésfelemelést, vagy az adóleszállítást — elhiszük; de a másikat csak higgyék el ők.

Hiszen ha új párt volnának, azt mondanók magunkban: nem volt idejük a részletekre; megmondják az általános reformpontokat s a többit, mint apróságot, a kivitelre hagyják. De hát tíz álló esztendő alatt legalább csak a felsorolt három fő lehetetlenség egyikéről bontották volna le a burkot!

Nem tették. Miért? Nyilván, mert nem tehetők.

A nép szereti a biztatót, mert reményt ad neki ingyen. A kártyavető cigányasszonyt is csak azért fizetjük, mert jót javasol; ha rosszat jövendöl, elküldjük, hogy ne ijesztgessen.

Igy vagyunk itt is! Sokan elhiszik, hogy lehet az igazságszolgáltatást gyorsítani, az adóbeszedést enyhíteni, a fizetéseket emelni — új terhek nélkül. Nem jönnek rá arra, hogy többet kiadni csak úgy lehet, ha többet vesz be az állam.

Vagy tán abban dugdossák a mérsékeltet a panacéat, hogy nem ruháznak be semmit, nem költenek semmire és így javítanak az ország költség-méregén.

Ez ugyan olcsó orvosság. Azt elhiszük egy szóra, hogy ha kevesebb zabot adunk a háttas lónak, hát több marad a hambárban. De azt, hogy ez a ló a mellett bírósabb lesz, azt csak higgyék el a mérsékeltet.

A vámszerződésekből, iparmonopoliumból stb. efféléből projektált jövedelmük meg amolyan korcsmáros nélkül csinált számadás, melyet, ha lehetne létünk kockáztatása nélkül megpróbálni, hát szívesen elfogadnánk, csakhogy velük ne vagdalózhassanak. Hanem hát az embernek és államnak csak egy élete van és azt az egyet próbára nem teheti. Mert aki próbál, nyerhet is, de veszthet is. És mi lesz, ha rajta veszünk?

Ezek azok az okok és tekintetek, a melyekért a mérsékelt ellenzék politikáját magunkévá nem tehetjük; itt a magyarázata annak is, hogy miért nem tudtak oly jeles vezérek és országos igazgatások dacára se, tíz év alatt számérobén, mint párt szaporodni.

A függetlenségi pátról, valamint a kettőnek legújabb polgári házasságáról majd máskor beszélgetünk.

Gazdasági gépek gondozása.

A gazdasági gépek iránti ellenszenv nemcsak a mai nap már előállított sokféleségen, gyakran mutatkozó kezelési nehézségen és drágaságon alapszik, hanem sok esetben azért vonakodnak a mezei gazdák azok segítségét igénybe venni, mert mint állítják, azok törékenyek, hamar pusztulnak s kijavításuk ismét tetemes összeggel nehezedik a gazdasági pénztárra.

E vélemény nem tagadható s van némi alapja; de mégis a legtöbb gép a helytelen bánásmód és nem kellő gondozás miatt pusztul és válik haszonvetetlenné.

Sokan a gépgyárak raktáraiban, kiállításokban, szép, célszerűen alkotott, az egéki dícsért és magasbalt gépeket megbámulják, megszeretik, megveszik s hazaküldik birtokukra. Ekkor jó s a korral haladó gazdáknak képzeli magukat. Gyenge érvelés. A legtöbb esetben megfélekednek arról, hogy a drága pénzben beszerzett gép mellé, annak kezeléséhez értő egyént is kell alkalmazniok.

Minden gép a meghatározott mechanikai törvények szerint konstruáltak és azoknak munkába állításakor már nincs helye a kísérleteknek; mert míg próbálgatják, hogy ha így nem, hát úgy, ha úgy nem, hát így, addig az egyes részek kopnak, görbülnek s végre nagybőleszen kisütik, hogy a gép rossz, lomtárba teszük, had egye a rozsdá, úgy sem nekünk való.

Nem állítom, hogy minden gép jó! Van bizony elég rossz, hanyag munka által készült gép, de ha megbízható embertől, vagyis annak készítőjétől veszünk gépet, állítsunk megbízható kezelőt is mellé. A legtöbb gép azért romlik el idő előtt, mert nem gondozzák kellően. A legtöbb gazdasági eszköz és gép nem a munkában pusztul el, hanem a pihenési időszak alatt. Ott látjuk az ekéket, szekereket, boronákat, lógereblyét, vető- és kaszálógépeket; ősztől tavaszig és tavasztól őszig az udvar közepén vannak kitéve, esőnek, szárazságnak, hidegnek, melegnek, minden védelem és gondozás nélkül.

A legtöbb eszköz és gép, a gazdaságban előforduló munkák szerint csak rövid ideig lehet működésben. Most már ki vonná kétségbe azt, hogy télen nyáron szabad ég alatt, az eszközökön nem többet használat ideje! A fa részeket áznak, aztán összeszáradnak és korhadásnak indulva, törékennyé válnak; a vas részeket viszont megtámadja a rozsdá.

Ily gépek működésbe hozva kityegnek, kotyognak s minden részük kitágul. Kis ideig a kovács, az „ezermester” veszi szakértői kezelése alá s azután örök időre „penzióba” helyeztetnek.

A gép megvétetik, de annak épület alá való s kellő elhelyezéséről nincsen gondoskodva. Egyetlen-

egy szekérnek, ekének vagy bármifő gép- és eszköznek sem lehet a gazdának károsodása nélkül szabad ég alatt nyaralni vagy telelni. Azonban a kovács, bognár és gépész nagyon szereti az ily Isten ege alattiakat, mert az elhagyottak kijavítása alkalmat nyújt rőfös számlák benyújtására.

A gép, miután használaton kívül helyzetetett, minden sártól, zsírtól, piszoktól megtisztítandó s a könnyen rozsdátfogó vasrészek beolajozandók. A kényesebb részek levételnek s külön óvatos helyre tételnek el.

A gazdaság és gazdászati elveivel ellenkezik; oly gépet vagy bármit is vásárolni, a mire mulhatlanul szükségünk nincs vagy a mi nem hozza be a befektetett tőkének kamatait és a törlesztési százalékot.

Ki követ el nagyobb hibát; ki sok, vagy a ki egy gépet sem vesz és alkalmaz? Bajos megállapítani.

E tekintetben a gazdaság viszonyai és folyton változó körülményei adnak felvilágosítást és útmutatást.*

Ludvig István,
gépész.

Hírek.

Öméltósága Sándor Béla, megyei főispán, Lovászi Márton végzett joghallgatót kinevezte közgazgatási gyakornokká.

A m. kir. pénzügyminiszter Rehák Ödön II. osztályú pénzügyi tanácsost a szegedi m. kir. pénzügyigazgatóság első igazgató-helyettesé, helyébe második igazgató-helyettesé pedig az egyidejűleg II. oszt. pénzügyi tanácsossá előléptetett Ruzsitska Béla kolozsvári pénzügyigazgatási titkárát nevezte ki.

Hadzsics Antal újdéki szerb író, a „Matica” titkárát Rudóli trónörökös ő fensége az „Osztrák-magyar monarchia irásiban és képmében” című megjelenő munkának a magyar szerb korona országait ismertető részénél, a szerb nép ismertetésével bizta meg.

A m. kir. belügyminiszter a jövő évtől kezdve Csávolyon és F. Kovilon esendő őrsparancsnoksági állomást szándékozik felállítani.

Komoroczy Kázmér debreceni díjnokot, a kir. főügyész a szabadkai ügyészséghez irnokká nevezte ki.

A titeli kir. járásbírósnál 4 hét alatt irnoki állás betöltendő.

Dr. Oláh Gyula, országos közegészségi felügyelő elnökelete alatt f. hó 17-én az általa helyben tapasztaltak fölött értekezlet tartatott, melynek eredményes javaslatai a következők: 1. A várost átszelő büzös csatorna megtürhelen; azt vagy betönni, vagy egyelőre legalább a házak ürülekeit attól szigorúan elzárni kell; érszben a kibégókat a legszigorúbban büntettni javálja s annak egyelőre is hetenkénti dezinfekcióját rendeli el. A bizottság ezt elfogadta és a körárok ügye iránti döntést a közgyűlés elé utalja. 2. A szembetegség (trachoma) iránt felhívandók az összes orvosok, hogy előfordulás esetén a kellő óvrendszabályok betartása végett az ily betegekkel a tisztí főorvosnak bejelentésük. 3. Az 1876. évi 16. t. c. nek a lakásokra, azok légkörére, az építésre vonatkozó szakaszai iránt a biztos ur megnyugtató feleletet kapott. A pálinkafőzők a cefrét hetenként, vagy a mennyiséghez képest gyakrabban is, kötelesek kihordatni. 4. A vendéglők és iskolák ezuttal rendszerben tállattak. 5. A 16. dajkaszt illetőleg, a dajkaságba kiadott kisderek orvosrendőri felügyeletét illetőleg javálja, hogy ezek összeírassanak s 14 naponként orvosilag megvizsgáltsanak. E végre a kötelező jelentkezés a kapitányi hivatalnál történend. 6. A halottkém az orvosi segély igénybevételét szigorúan ellenőrizni tartozik. 7. Az üzletszerű disznóhizalásnak a városból ki, külön telepre helyezését sürögősen javasolja. 8. A városi börtön mellé fürdő rendezendő be, (hogy a betyár uraknak jobb kedvük legyen — visszakivákozni.) Ami a működő egészségügyi ellenőröknek eddigi buzgalmat illeti, azzal szemben megelégedését nyilvánította.

Az apatini kir. postahivatal folyó évi július hó 1-én kincstári kezelés alá vétetvén, ez időtől fogva az adó- és illeték-intézeteket kézbesitheti.

Ritka eset a mai hivatalkereső világban, hogy a szabadkai kir. illetékkiszabási hivatalnál lemondás folytán betöltendő pénzügyi fogalmazó gyakornoki állásra nem akad vállalkozó. Három eredménytelen pályázat után most hirdették ki a negyediket. A ki tudja, hogy a pénzügyi fogalmazó gyakornoktól jogvégzettséget kívánnak s legalább három évig 1 forint napidíjjal kell várniok a szintén gyengén javadalmazott fogalmazói állásra, az a pályázatok eredménytelenségén nem fog csudálkozni.

Badicz Ferenc dr., újdéki gym. tanár, Fáy András naplótöredékét sajtó alá rendezi.

Jámor Anna bajai lakosnőnek háza f. hó 11-én leégett.

* Ajánljuk ezen szakképzett és a kor színvonalán álló fiatal iparost és műhelyét a t. birtokos urak pártoló figyelmébe. Egy kísérlet meg fogja őket győzni a nevezett gépész szakértő voltáról s ügyességéről. A szerk.

Megjelent a Bács-Bodrogh megyei gazdasági egyesület havi közlönye a „Gazdasági Értésítő” 9. ik füzeté a következő érdekes tartalommal: A budapesti általános lókiállítás. — Pályázat. — Az ugarolároló Lóvásárlás a hadsereg részére. — A kalászosok, mint takarmány. — Az istállóban tartott marha ápolása. — A rizstermelés meghonosítására tett kísérletek Délmagyarországon. — A gazda teendői október hónapban. — Nekrológ. — A fergek kipusztítása a dohányfüldékről. — Gulyaárverés. — Sárgarépa mérge az egereknek. — Magyarország évi termése.

Dr. Patek Jenő szabadkai orvos által Gálly György és Stoczek lapszerkesztő ellen és viszont Gálly György által dr. Patek Jenő ellen indított sajtópörben a budapesti esküdtszék a végtárgyalást nov. hó 4-én tartja meg.

Kettős házasság büntetőben ítélt f. hó 14-én a pécsi kir. törvényszék. Klinovszky József ns-militárius illetőségű ügyvéd, volt körjegyző, ált. a vádlottak padján. Klinovszky azzal védte magát, hogy a pécsi törvényszék föloldotta az első házasságát. Ezen állítása igaz ugyan, de jogerőre ez ítélet nem emelkedett, mert még hátra volt a kir. tábla és a kuria felülbírói ítélete. Klinovszky nem várta be a két felső bíróság határozatát, s a törvényszék ítélete alapján megkötötte a második házasságát. A vádlott a vád és védbeszéd után a pécsi kir. törvényszék által fél évi börtönrre s a rabtartási költségek megfizetésére ítéltetett. A vádlott és az ügyész fellebbeztek.

Beküldetett. Az Apolló-utcában a Grosz-féle üres háztelken a régi ház egy romja áll, mely az arra járókat ledőléssel és agyonütéssel fenyegeti. Felhívjuk a városi kapitányság figyelmét, miszerint ezen veszélyes rom eltávolítása iránt, — mielőtt a veszély bekövetkeznék — erélyesen intézkedni sziveskedjék. Több apolló-utcai polgár.

Előfizetési felhívás Klapka György emlékeztetése. Klapka megyénkben a 6. honvédszázalójánál. Verbászon, hosszabb ideig volt alkalmazva és így a szabadságharc helyi érdekes eseményeit körülmelegesen írja le. A mű körülbelül negyven iv velin-papíron, a szerző arcképével jelenik meg. Előfizetési ára 5 forint.

Megjelent. „Tanügyi lapok” a következő tartalommal: Iskoláink jeles állapota s azok jövője. Balás Imrétől — Az elemi iskola olvasókönyvéről. III. Piller Györgytől. — Iskolai értesítő. II. — Irodalom. a) Önálló művek. — Különfélék.

A Magyarországból kitiltott „Unitatea Nationala” című román hírlap újabb „Fraternitatea Ausztró-Ungara si Romana” hangzatos cím alatt kezd megjelenni. Minthogy azonban az új cím alatt is rendszeresen izzag a magyar állameszme ellen, a közlekedésügyi miniszter a kitiltási rendeletet továbbra is fenntartotta s utasította a postahivatalokat, hogy a hozzájuk érkező lap példányokat ne kézbesítsék, hanem postaigazgatóságokhoz terjesztsék fel.

F. hó 11-én Cseszyár János bajai lakost, ki ittas állapotban a kocsmából haza akart menni, ismeretlen tettesek agyonütötték.

Hogy városunkban az egészségügy örvedetesen halad, bizonyítja a többi közt az is, hogy a kórházban gyógykezelt ezidei ambulans betegek száma dr. Wolfnak vasárnapi szemléje alkalmával megütötte az 520-at.

Beküldetett. Az apatini utca hosszában általában, de különösen az utca elején levő kocsmák körül az a híres piszkos árok olyan büdös, hogy valóban tűrheterlen. Szakértők állítják, hogy ha betömetnék az a 42 házba vezető folyóka, melyen át a piszkos és erjedő anyagok e sáncaba becsempésztenek, akkor a bűz elmaradna. Mi ugyan nem hisszük ezt a biztatlánul egyebet nem érő fölvetést; és állandóan azon kérdésnél maradunk: hogy jut az egész Belváros és a Felsőváros és Szelenese egyrésze azon meg nem érdemelt, igazságtalan szolgálomhoz, hogy az egész közönség ó rajtuk vezetői keresztül és nekik büdösít minden pangó vízzel és piszkójával? Kinek a büles elve, a bűzt és piszkot a városban kacskaringósan keresztül vezetni, a helyett, hogy abból kivezetnék a legrovidebb úton? Mért követi a vezetés ezt az irányt és miért nem a legmélyebb pontokat a Mlaka hosszában? Mikor kerül már ezen ragályfészkek gyökeres kúra alá? Talán egy kolera-évadnak kell ezen radikális kúrát megelőznie? Nagy érdekléssel várjuk a jövő közgyűlést, midőn ezen ügy szőnyegre kerül... Ha ugyan, mint restauráció előtt alkalmatlan kérdést, sutba nem vágják megint vagy két esztendőre!...

A forradalmi proklamációk Romániából magánlevelekben csempésztenek a magyarországi románok kezéhez, s ily módon sikerül azokat terjeszteni. Ennek meggátolása céljából az igazságügyminiszterium rendeletet bocsátott ki az összes törvényszékekhez, hogy a Romániából jövő gyanus leveleket vizsgáltsák meg. Felhívta a törvényszékeket, hogy ezen ügyben vizsgálóbírói rendelkeznek ki és a postamestereknek köteleességükké tétessék, hogy az ilyen leveleket 24 óra alatt a vizsgálóbíróhoz terjesszék fel. A vizsgálóbíróknak megadatik a jog, a hozzá felterjesztett leveleket felbonthatni s esetleg a továbbított megakadályozni. A törvényszékek ügyészégei ezen rendelet értelmében megtették indítványukat a vizsgálóbírói kiküldetése tárgyában s a törvényszékek meg is hozták ebbeli határozatukat. Az ügyészégek erre vonatkozó jelentéseiket megküldték a kir. főügyésznek.

A kaszinó-egyleti dalárda f. hó 17-én sikerült zártkörű vacsorát rendezett.

Egy 22 éves nőtlen, a magyar, német, dalmát és szerb írás valamint olvasásban, s a jegyzői teendő minden ágazatában jártas, s jó bizonyítványokkal bíró egyén e lap útján alkalmazást keres; állását azonnal elfogadhatja.

Felhívás Bassó Vilmos izr. tanító tanítványaihoz és barátaihoz. Nemsokára 50 éve lesz annak, hogy Bassó Vilmos ur, mint tanító, működik és 25 éve, mióta Baján a nevelésnek és tanításnak szenteli erejét. Egy félszázad óta buzgalommal és ritka odaadással teljesíti kötelességeit és nevelt a hazának száz meg száz értelmes polgárt. Nevezett tanító-veteránnak alulírt tanítványai és tisztelői elhatároztuk tehát, hogy iránta érzett ragaszkodásunknak, tiszteletünknek és szeretetünknek kifejezést adandók, működésének 50 ik évtordulóját ünneppé avatjuk fel és érdemeihez méltó jubileumot rendezünk számára. Teljes bizalommal fordulunk tehát Bassó ur számos tanítványaihoz és barátaihoz azon tiszteletteljes kéressel, hogy bennünket ezen törekvésünkben lehetőleg támogatni sziveskedjenek. Célunk, hogy a tanügyi ez érdemes bajnoka agg napjaiban oly elismerésben részesüljön, a milyent a hazának tett szolgálatai megérdemelnék; azt kívánjuk, hogy ezen, a sors esapásai által annyira sujtott aggyastán végső napjaira legalább néhány fényugár essék és deifitse fel élte alkonyát. Azért az erkölcsi elismerésen kívül megfelelő anyagi támogatásban is akarjuk részesíteni és ezen nemes cél megvalósítása érdekében számos tanítványa és barátja közreműködését kérjük, lehetőleg oly alap megteremtéshez, mely gondtalan aggságot biztositson számára. Tisztelettel kérjük mindazokat, kik bennünket ezen cél elérésében támogatni akarnak, hogy adományukat alulírott ünneplő-rendező bizottság pénztárosához beküldeni sziveskedjenek. Az adományokat annak idején nyilvánosan fogjuk nyugtatványozni. Az ünneplő napját a hírlapok útján fogjuk közzétenni. Baján, 1885. október 12-én. Dr. Bruck Samu bizotts. elnök; Scheer Bernát bizotts. jegyző; Bruck Izidor nagykeres. pénztáros; Dr. Lemberger Henrik gyak. orvos; Dr. Klein Miksa gyak. orvos; Stehler S. iskolai igazgató; Id. Fischer Adolf épít. vállalkozó; Schön Antal nagyiparos; Waldner Jakab polg. isk. tan.; Somogyi Emil földbirtokos; Borsodi Zsigmond nagyiparos.

Matlekovics Sándor államtitkár, kiállítás elnök, az összes kiállítókhoz a következő körlevelet intézte: „Értesítem a címet, hogy az orsz. általános kiállítás f. é. november hó első napjaiban záratik be. A kiállítás általános szabályzata értelmében (19. §) a kiállított tárgyak a kiállítás bezárása után 14 nap alatt ellévé távolítandók, felhívom a címet, hogy kiállított tárgyait folyó évi november hó 5-20 közt személyesen vagy megbízottja által szállitassa el. Miután pedig az általános szabályzat 10. §-ának végső bekezdése szerint a kiállító által fizetendő költségek utolsó részlete a tárgyak elszállítása előtt okvetlenül megfizetendő: felhívom a címet, hogy a részére már megküldött „leszámítási jegyzék” szerint az orsz. bizottság javára mutatkozó egyenleget, a mennyiben azt eddig meg nem fizette volna, a magyar orsz. banknál mint a kiállítás pénzkezelésével megbízott intézetnél, a szabályszerű nyilvántartás eszközölhetése végett legkésőbb f. é. okt. hó végeig fizesse meg. A tárgyak elvittele csakis a kiállítási számvégső által aláírt s az összes költségek megfizetésére nézve kiadott igazolvány alapján lévén eszközölhető, felhívom, hogy ezen igazolványok kiváltása iránt az orsz. banknál teljesített fizetést követő napokon az igazgatóság épületben, Ebersz Károly főszámvevő unál I. emelet 1. sz. alatt, folyó évi október hó 25-ikétől kezdve (délelőtt 9-12 és délután 3-5) óráig jelentkezzék. A tárgyak elvitelénél ezen igazolványon kívül még az illető eredeti bejelentő iv is felmutatandó, mely utóbbi azután, mint a tárgyak átvételét igazoló okmány, a kiállítási igazgatóságnál visszatartatik. A mennyiben a kiállított tárgyak a kiállítás bezárása után 14 nappal a kiállítási területől el nem szállitattának, ezen tárgyak további kezelésére a következő eljárást rendeltem el: a) azon el nem szállított tárgyakat, melyek után a „leszámítási jegyzék” szerinti összes költségek az országos banknál kiegyenlítették, az országos bizottság által eziránt megbízott szállító a kiállító költségén és veszélyére fogják elszállitani; az orsz. bizottság károk esetén azonban sem a hiányos csomagolás, sem egyéb tekintetben felelősséget nem vállal, b) azon tárgyak, melyek után az összes költségek f. évi november 20-ik ki nem egyenlítették, nyilvános árverésen — esetleg a becserkénten alól is — el fognak árvereztetni. A befolyt vételár első sorban a kiállító tartozása és az árverés költségeinek fedezésére fordittatik, a felesleg pedig a kiállító költségén, részére megküldetik. A mennyiben a befolyt vételár az összes költségeket nem fedezné, az orsz. bizottság fenntartja magának a hátralékos tartozásra a további lépéseket.

Az 1885. évi IX. t. c. alapján felállítandó m. kir. postatakarékpénztárnál betöltendő következő állomásokra pályázat hirdettetik: Egy számvégső főnöki állomásra évi 2000 frtnyi fizetés és 400 frt lakpénz illetménnyel; egy számtanácsosi állásra évi 1500 frt fizetés és 300 frt lakpénz illetménnyel; továbbá két fogalmazói állomásra, melyeké egyenként 900 frt fizetés és 200 frt lakbérilletmény van összekötve; egy 1400 frt, két egyenként 1300 frt és két 1200 frt fizetéssel és egyenként 200 frt lakpénzzel javadalmazott számvizsgálói; egy 600 frt készpénzbiztosíték letételére kötelezett pénztári ellenőri; továbbá egy gondnoki és egy irodafőnöki állomásra, melyek mindegyikével 1200 frt fizetés és 200 frt lakbérilletmény van összekötve; nemkülönben három, egyenként 1100 frt, három 1000 frt és öt 900 frt fizetéssel, és végül két 800 frt, hat 700 frt és hét 600 frt fizetéssel és egyenként 200 frt lakbér illetménnyel javadalmazott tiszt, illetőleg segéd-tiszt állomásokra. Felhívtnak mindazok, kik ezen állomások egyikét elnyerni óhajtják, miképp életkorukat, tanulmányukat, a köztisztviselők minősítéséről szóló 1883. évi I. t. c. 7., 17., 18. és 19. szakaszaiban előírt elméleti képzettségüket, eddigi szolgálatukat és kifogástalan előéletüket, nyelv. és esetleg egyéb ismereteiket, valamint katonakötelezettségi viszonyukat igazoló okmányaikkal felszerelt, sajátkezűleg írt kérvényeiket az illető főispánok, a községiglatban állók pedig hivatali főnökeik útján folyó évi november hó 15-ik napjáig bezárólag terjedő határidő alatt a közmunka és közlekedésügyi miniszterium elnöki osztályába (Budapest, V. kerület, Akadémia-utca 12. sz.) annál bizonyosabban adják be, mivel a fentjelzett határidőn túl beérkezők mint elkésztettek figyelembe vétetni nem fognak. — Megjegyeztetik továbbá, hogy csak oly pályázók kérvényei vehetők figyelembe, kik hivatalukat a kinevezés után 8 nap mulva elfoglalni képesek, és hogy a segéd-tiszt állomások betöltésénél a kiszolgált és igazolvánnyal ellátott altiszteknek, az 1873. évi II. t. c. 5. §-a értelmében más pályázók felett elsőbbség fog adatni, ha a most idézett törvény 12. §-ában és illetőleg az 1883. évi I. t. c. 17. §-ában előírt képzettségüket kimutatják.

Ujvidéken a színházban egy bűvészi előadás alatt tűz támadt, melyet csakhamar elfojtottak s így tehát az ijedségen kívül egyéb baj nem történt.

Szabadka sz. kir. város kapitányi hivatala közhírré teszi, hogy a szarvasmarhák, sertések és juhok között járványosan felléppő száj- és körömfájás miatt a fentnevezett jószágok sem Szabadkára nem hajthatók, sem Szabadkáról nem szállitathók s a járványos baj megszüntéig úgy az országos, mint a heti vásárokról kizárva.

Vasuti menetrend 1885. évi június hó 1-től.

	711	701	713	703
	omnibus.	személy.	omnibus.	személy.
Szegedtől Szabadkákig.				
Szegedről indul	3.30	8.10	10.45	6.52
Horgos	4.21	8.38	11.36	7.20
Pálics	5.01	9.05	12.16	7.47
Szabadka érkezik	5.20	9.18	12.35	8.00
	704	712	702	714
Szabadkától Szegedig.	személy.	omnibus.	személy.	omnibus.
Szabadka indul	6.30	2.33	6.38	10.35
Pálics	6.44	2.54	6.53	10.51
Horgos	7.10	3.41	7.19	11.29
Szeged érkezik	7.36	4.21	7.45	12.00
	812	804	802	
Szabadkától Eszékig.	omnibus.	személy.	személy.	
Szabadka indul	6.02	1.45	8.40	
Bajmók	7.03	2.30	9.25	
Militics	7.45	3.00	9.55	
Zombor	8.13	3.22	10.16	
Szt. Iván	8.42	3.43	10.37	
Szóna	9.01	3.58	10.55	
Gombos érkezik	9.16	4.10	11.07	
Erdőd indul	11.06	5.12	12.30	
Dálya	11.51	5.26	1.40	
Dráva-Szarvas	12.12	5.43	1.57	
Eszékre érkezik	12.43	6.06	2.22	
	803	811	801	
Eszéktől Szabadkákig.	személy.	omnibus.	személy.	
Eszékről indul	8.20	3.30	12.23	
Dráva-Szarvas	8.48	4.02	12.55	
Dálya	9.10	4.55	1.55	
Erdőd érkezik	9.26	5.11	2.09	
Gombosról indul	10.16	6.36	3.09	
Szóna	10.31	6.54	3.25	
Szt. Iván	10.46	7.15	3.40	
Zombor	11.14	8.01	4.07	
Militics	11.30	8.24	4.23	
Bajmók	12.07	9.21	4.59	
Szabadka érkezik	12.49	10.12	5.41	
	507	505	511	
Zomborból Budapestig.	személy.	személy.	omnibus.	
Zombor indul	4.07	11.14	8.01	
Szabadka érkezik	5.41	12.49	10.12	
Szabadka indul	6.18	2.02	10.50	
Kis-Körös érkezik	7.57	3.43	1.13	
Kis-Körös indul	8.20	3.55	1.30	
Budapest érkezik	11.15	7.15	5.50	
	506	508	512	
Budapestől Zomborig.	személy.	személy.	omnibus.	
Budapest indul	7.55	3.25	9.00	
Kis-Körös érkezik	11.06	6.33	1.29	
Kis-Körös indul	11.15	6.40	1.49	
Szabadka érkezik	12.53	8.20	4.30	
Szabadka indul	1.45	8.40	6.02	
Zombor érkezik	3.15	10.10	8.03	
	*502	506	504	508
Zomborból Zimonyig.	kel. expr.	személy.	gyorsvonat	személy.
Zombor indul	11.14	12.49	9.10	5.41
Szabadka érkezik	9.39	1.24	6.28	9.10
Szabadka indul	1.24	1.48	9.44	6.36
Csantavér	2.07	7.02	10.15	7.05
Topolya	2.30	7.32	10.45	7.37
Kis-Hegyes-Feketehegy	2.50	7.32	11.11	7.55
Verbász-Kula	3.08	11.34	8.21	8.21
Ó-Kér	3.25	11.55	8.42	8.42
Kiszács	3.56	8.22	12.30	9.39
Ujvidék	4.12	8.31	12.47	9.55
Pétervárad	4.23	8.40	1.03	10.12
Karlóca	4.46	1.40	10.48	10.48
Beeska	5.01	9.12	2.02	11.11
India érkezik	7.09			1.40
Mitrovica indul	2.25	9.15	2.17	11.18
Mitrovica	5.08	2.34	11.37	
India	5.21	2.51	11.56	
O-Pazua	5.34	3.06	12.12	
Uj-Pazua	5.45	3.33	12.44	
Batajnica	12.57	6.06	9.57	3.33
Zimony érkezik	**501	507	503	505
Zimonyból Zomborig.	kel. expr.	személy.	gyorsvonat	személy.
Zimony indul	3.34	10.33	6.09	8.31
Batajnica	11.01	8.52	3.56	
Uj-Pazua	11.15	9.02	4.13	
O-Pazua	11.32	9.14	4.33	
India érkezik	11.50	6.51	9.27	4.55
Mitrovica indul		1.40	7.09	
Mitrovica		7.38	2.25	
India	12.07	6.54	9.32	5.05
Beeska	12.32	7.38	9.50	5.33
Karlóca	1.05	7.27	10.12	6.09
Pétervárad	1.21	7.36	10.23	6.25
Ujvidék	5.09	1.49	10.44	6.50
Kiszács	2.18	11.09	7.20	
Ó-Kér	2.39	11.27	7.47	
Verbász-Kula	3.06	8.35	11.50	8.17
Kis-Hegyes-Feketehegy	3.29	12.09	8.40	
Topolya	4.02	9.05	12.36	9.16
Csantavér	4.26	12.56	9.43	
Szabadka érkezik	6.54	4.59	9.38	1.22
Szabadka indul		6.02	1.45	
Zombor érkezik		8.03	3.15	
	2512	2502		
Szabadkáról Bajákig.	omnibus.	személy.		
Budapestől indul	9.00	7.55		
Szegedről	3.30	10.45		
Eszékről	12.23	8.20		
Szabadka (vendéglő)	6.40	2.30		
Csikéria	7.17	3.01		
Bács-Almás	7.52	3.33		
Bikity-Borsód	8.28	4.04		
Baja érkezik	9.10	4.40		
	2501	2511		
Bajáról Szabadkákig.	személy.	omnibus.		
Baja indul	10.13	7.14		
Bikity-Borsód	10.51	7.59		
Bács-Almás	11.31	8.46		
Csikéria	11.55	9.15		
Szabadka (vendéglő) érkezik	12.25	9.50		
Budapestre	7.15	5.50		
Szegedre	4.21	12.00		
Eszékre	6.06			

Észrevétel. A kövönen nyomott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelentik.

A vonatok közlekedési ideje a budapesti idő szerint van ki tüntetve.

A szabadkai lovassági kaszárnya eszméje immár a megvalósuláshoz közeleg. A katonai és polgári elemekből összeállított vegyes bizottság már a helyet is kijelelte, a melyen a kaszárnya épülni fog.

Melléklet a „Bácska“ 82-ik számához.

Maczalek Kálmán fényfotó előadó, ma esti 7 órakor a helybeli színházban fényfotó (ködfényképek) előadást rendez.

A m. kir. pénzügyi közigazgatási bíróság következő határozatot hozott: A kenyérsütés és árulás rendszeres üzése nem az I. oszt. keresetiadó alá tartozó kézműiparnak, hanem III. osztályú keresetiadó alá tartozó haszonhajtó foglalkozásnak tekintendő.

Az Egyetértés okt. 15-ik száma közli: A függetlenségi és 48-as párt tegnapi értekezletéről a következő bővebb és hiteles tudósítást vettük: Az országgyűlési függetlenségi és 48-as pártnak f. hó 14. tartott értekezletében Irányi Dániel elnök előadta, hogy szükségnek tartotta a pártértekezlet tartását azon körülmények között, hogy legközelebb Zomborban a bácsmegegyi mérsékelt ellenzék által egybehívott értekezlet tartatván gr. Apponyi Albert és Szilágyi Dezső képviselők közreműködésével, melyben a bácsmegegyi függetlenségi és 48-as párti képviselők is résztvettek: szükséges, hogy a párt felvilágosításokat nyerjen az ott történtekről s ennek folytán megtehesse a netalán szükségeseknek mutatkozó intézkedéseket. — Olay Lajos előadja, hogy ők régibb megállapodás és határozott ígért folytán és minthogy azt a párt érdekében nem hitték ellenkezőnek, nem tartották elmulasztatónak a Zomborban való megjelenést s a közös tanácskozásokban való részvételt, határozottan kijelentették azonban az értekezleten, hogy a mérsékelt ellenzékkel közös politikai akcióba, nevezetesen közös szervezkedésbe bocsátkozni nem hajlandók, annál kevésbé, miután partjuk ez ellen legközelebb határozott nyilatkozatot bocsátot közre. Ennek folytán csak annyit jött létre a közös értekezleten, hogy egy bizottság választották a két párt tagjaiból, melynek feladata lesz a megyei kormánypart és a hatósági közegek által gyakorolt presszió és igazságtalan eljárás ellen a két párt embereinek és általában érdekeinek oltalmáról gondoskodni, mialatt azonban, mint már szorosabb értekezletben politikai működés, a választók névjegyzékéről körül teendőket sem értették. Ezenkívül megbízattak még az értekezleten egyesek azzal, hogy saját hatáskörükben, kerületenként és községenként egy-egy mérsékelt ellenzék, mint a függetlenségi és 48-as párt külön szervezése érdekében minden lehetőséget megtegyenek. Az így alakított bizottságok, illetőleg köröknek, egyik feladata leendő, hogy az összeírások ellenőrzése, mint a felszólamlások körüli segédkezés. Az értekezlet tudomásul vevén az Olay Lajos által előadottakat, **nem helyeselnék a közös bizottság alakítását**, ama reménynek adott kifejezést, hogy a bácsmegegyi elvtársak tartózkodni fognak a mérsékelt ellenzékkel való minden oly közös politikai működéstől, mely eszméjüket idezvéen elő, a pártállás tisztán megővésének s általában a párt érdekeinek ártalmára lehetne; hogy csak mint más elvi alapon álló s önállóan szervezett párt fogják esetlegesen a mérsékelt ellenzék támogatását igénybevenni, illetőleg azt a kormánypart ellenében támogatni; hogy az önálló szervezkedésre nézve egy a megyében, mint a választókerületekben és egyes községekben meg fogják tenni mindazt, mi a függetlenségi és 48-as pártnak megszilárdulására és gyarapodására szükséges. Ezen közlemény kommentárjával most adósok maradunk.

Az iparhatósági megbízottak újból választása tárgyában az ipar- és kereskedelemügyi miniszterium, hivatkozva az ipartörvény 172. §-ára, elrendelte, hogy az újonnan választott iparhatósági megbízottak működése mindenütt jövő évi január 1-én kezdődik. E rendelet szerint az összes megbízottak mandátuma, tekintet nélkül arra, hogy az idén vagy tavaly választottak, az év december 31-ig terjed. A miniszter egyúttal elrendeli, hogy a törvényhatóságok intézkedjenek, hogy az iparosok és kereskedők névjegyzékai mind ama városokban, a melyek I. fokú iparhatósági székhelyek, legkésőbb az év október 31-ig összeállítassanak és a szokásos kihirdetés mellett 8 napra közzemlére tétessenek ki. Felszólamlások mindig november 10-ig adhatók be. A választásra december hó valamelyik napja tüzendő ki.

A bajai kir. járásbírósnál eljárásbírói állomásra pályázat van hirdetve.

A zombori ügyvéd-egylet és a szabadkai pingpong-egylet alapszabályai a bemutatási záradékkal el láttattak.

Monostorszeghen 100 frt biztosíték mellett, évi 120 frt fizetéssel, 40 frt iródi és 384 frt szállítási átalánnyal, Béregben pedig 100 biztosíték mellett 150 frt fizetéssel és 40 frt iródi átalánnyal postamester kerestetik. Kérvények három hét alatt a temesvári postaigazgatósághoz intézendők.

Bács-Madarasról írták október 14-iki kelttel: Egy szenzációs eset nagy izgatottságot tartja községünkben. Mióta a községi rendőri (konstábleri) intézmény községünkbe behozatott, azóta a község rend dolgában példásnak mondható. Megszűntek az előtt nagyban divó verekedések, melyek mindig súlyos testi sértésekkel végződtek; megszűnt az azelőtt oly gyakori gyilkolás, lopás. A biztonság létrejött. Az ember most szabadon és félelem nélkül mehet az utcán, holott azelőtt (a teletől rendőrség idejében) még világos nappal is, annál inkább éjjel, durva megtámadásoknak volt kitéve. Ezen példás rend csakis a rendőri (konstábleri) intézménynek köszönhető, melyet az itteni elüljáróság és annak értelmi tagja a jegyző helyesen felfogtak. Annál megdöbbentőbb mi ránk nézve, hogy a rendőrök főnökét Szakáll Jánost szolgálata közben idegen betyárok okt. hó 13-án éjjel virradóra meglőtték. Valami 8 puskás és revolverlövészt intéztek rá, melyekből többen nagyon súlyosan találták a mi derék rendőr hadnagyunkat. Tegnap a járási orvos Dr. Schosberger, szaniszi községi orvos Dr. Sor, és a helybeli községi orvos Dr. Neubach közreműködésével 4 golyót vettek ki sebjeiből. A meny nyiban tudomást birtam szerezni a körülményekről, a következőkről értesültem: rendőreink lelkiismeretes pontossággal és éber figyelemmel végzik kötelességeiket és így két nap előtt történt, hogy őrájukat közben elvettek 3 rablótól 2 lopott lovat. A rablók közül csak egyet sikerült elfogni, a többi elmenekült. Gyantitják tehát, hogy a két megmenekült társa éjszaka jött és társukat kiszabadítani akarván, elhatározták a

közsegház udvarán szolgálatot teljesítő rendőrhadnagyt agyonlőni. A vizsgálat különben erősen folyik és majd sikerül kideríteni ezen hajmeresztő gyilkosságnak rejtőit, a mi nagyon óhajtott. Miklóssy Pál.

Arverés. Krizsán József 1448 fitra b. ingós. november 11. Szabadka.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a g. kel. szerb patriarcha főhatósága alatti újvidéki főgymnasiumba, az állami felügyelet gyakorlására, az 1885-6. év tartamára, dr. Asbóth Oszkár egyetemi h. tanárt nevezte ki.

Vásárok a megyében november hónapban: Almáson 22-én. — Bajmokon 11-én. — Bezdánban 19-én. — Ó-Futtakon 7-én. — Martonoson 7-én. — O-Morovicán az első hétfőn. — Petrovácon 11-én. — Petrovoszellőn 7-ikét megelőző hétfőn. — Temerinben 22-én. — Zentán 19-ét megelőző vasárnap és hétfőn. — Zomborban 25-én.

A postahajók menetrendje: A Dunán: 1885. évi november hó 1-től kezdve további intézkedésig. Felfelé: Bezdánból Budapestre: kedden, csütörtökön és vasárnapon 11 órakor délelőtt. Lefelé: Bezdánból Orsovára: szerdán, pénteken és vasárnapon 5 órakor reggel. Bezdán, 1885. évi október havában. Az ügy-nökség. — A Tiszán: Lefelé: Szegedről Zimonyba vasárnap és csütörtökön 7 órakor reggel. Szegedről Títelre vasárnapon, kedden, csütörtökön és pénteken 7 órakor reggel. Felfelé: Zimonyból Szegedre hétfőn és pénteken 2 órakor délután. Títelről Szegedre vasárnapon, hétfőn, szerdán és pénteken 8 órakor este Török-Becséig. Török-Becséről Szegedre hétfőn, kedden, csütörtökön és szombaton 5 órakor reggel.

Rendőri hírek.

Özv Brandt Antalné gákovai lakosnőtől okt. 4-én éjjel ismeretlen tettesek a következő 2 drb lovat lopták el: egy pej, paripa, 6 éves, h. j. c. N 9 jeggyel és egy sárga pej kancát, 8 éves, hasas, h. j. c. N9 jeggyel.

Koloszsky János zentai lakos timármenternek a topolyai vásárról haza jövet, f. hó 4-én éjjel kocsijáról ismeretlen tettesek állítólag 40 db fedeles szijazott boesort 20 frt értékben elloptak.

Szerezia Márton zentai lakos kárára f. évi szept. 11-én virradóra legeltetés közben 25 drb fejős birka ismeretlen tettesek ellopták; a birkák közül 16 drb SI bélyegű és jobb fülek csipkések, 9 darab jegytelen, bélyegtelen, selyemszűrű volt.

Rendli Jakab szaniszi lakos zárt istállóját október 7-én virradóra ismeretlen tettesek feltörték s onnan egy 7 éves, szürke, paripa, jegy- és bélyegtelen, továbbá egy 4 éves, pej, kancsa, szintén jegy- és bélyegtelen lovakat elvezettek.

Vidovits Márton esávolvi lakostól egy deres, kancsa, h. j. c. m. c. bélyegű ló, járlat hiánya miatt bitangásba vétetett. Árverése f. hó 20-án.

Mihajlovi Miklós bajsai lakos, egy, egyik szemére vak, 10 éves, feketés, bélyeg és jegytelen kancsa lóról szóló, járlatát elvesztette.

Pláncsics Milos pacseri lakos, egy szürke, 4 éves, csillagos homloku paripa lóról 254/885. sz. a. Pacsér község előljárósága által kiállított löveletét elvesztette.

Ama Bálint eseni lakos 13 éves fia folyó hó 11-én Schaeffer Miklós gölőncsér mesterétől megszökött s azóta sem mesteréhez, sem szüleihez vissza nem tért. Közép nagyságu, fekete szemöldökű és haja, hosszasa arcu, kissé görbe sas orru, ép fogu, gölőncsér inas, ültözte fekete kabát és nadrág, papucs, vörös vagy kék ing és durva fekete kalap, különös ismerető jele: bal láb szarván törés folytán seb forradás.

Fürst M. L. n. palánkai illetőségű lakostól az ó-palánkai legelőről ismeretlen tettesek 260 marok kender 13 frt 30 kr. értékben elloptak.

Mancz József filippovai lakos kárára f. évi jul. 9-én virradóra ismeretlen tettesek az istálló ajtófélfájának eltávolítása után 1. egy 9 éves, sötét sárga, paripa, mindkét hátulsó lábán kesely, h. j. c. F. P. bélyegű 130 frt ért., 2. egy 3 éves, vadseres, csődör bélyegtelen 170 frt ért., továbbá Niederkorn János bresztováci lakos kárára ismeretlen tettesek f. évi jul. 12-én virradóra zártan udvarából 1. egy 4 éves, sötét pej, paripa, hátul jobb felén 12. bélyegű, 175 frt ért. lovat elloptak.

Pfuhl Ferencz bukini lakosnál járlat nélkül egy darab 10 éves, hátsó lábán kese, csillagos homloku, bélyegtelen, világos pej paripa ló találtván bitangásában vétetett. Árverése 30 nap múlva lesz.

Szjakov Jozsa ó-palánkai lakos egy tehénről kiállított '04/13347. számú járlatát elvesztette.

Radojevits Sándor budapesti élelmezési raktár katonája, sz. h. Zombor, sz. éve 1856, reformátos, nőtlen, pék, haja, szemöldöke és szeme barna, orra vastag, szája szabályos, álla és arca ovális, magassága 1 m. 680; katonaszközvevény nyomonadó s elfogatása esetén a legközelebbi cs. és kir. katonai vagy m. kir. honvédpárancsnoksághoz kísérendő.

Hoffmann Etel ó-kanizsai vegyes kereskedő boltját f. hó 8-án éjjel feltörték s onnan 5-6 frtnyi apró pénzt és néhány száz darab szivart elloptak.

Fogel József ó-kanizsai vegyeskereskedő boltját f. hó 8-án éjjel feltörték s onnan 4-5 frtnyi ezüst pénzt ismeretlen tettesek elloptak.

Irodalom.

Az Athenaeum nagy képes naptára 1886-ra megjelent és beküldetett hozzánk. A vaskos kötet, melynek szépirodalmi része 7, tisztai címűre, közhasználati része stb. 15, összesen 22 nagy nyolcadretű ívet tartalmaz, a magyar naptárirodalomban már évtizedek óta első helyen áll s azon vállalatok közé tartozik, melyeken folytonos haladás észlelhető. Szépirodalmi részét állandóan legismertebb régi és újabb írónk közreműködése emeli. Képei érdekesek és művészi becsesl bírnak, melyekhez érdekesen és szellemes modorban irt életrajzi adatok járulnak. Egészen új rovata az évkönyvnek a „Közhasználati rész” című gyűjtemény, mely sok hasznos és naponként elforduló dolgot tartalmaz mindenki számára. A bűtlened hely- és tárgymutatóval ellátott s ez által csakugyan gyakorlati

használatra való „tisztai címűre” terjedelmre és adatainak megbízhatóságára nézve első helyen áll a naptárirodalomban. Közhatóságok, miniszteriumok s azok keretében tartozó dolgok, köztörvényhatóságok (megyék), törvényszékek és járásbíróóságok, tudományos és szépirodalmi intézetek, színházak, közlekedési vállalatok, biztosító társulatok és pénzüzetek, továbbá a budapesti orvosok és ügyvédek, az ügyvédi kamarák és bejegyzett ügyvédek teljes névsorát tartalmazza e majdnem 9 ivre terjedő rész, a keresést megkönnyítő terjedelmes és kimerítő hely- és tárgymutatóval együtt. Budapest főváros tisztikarán kívül rég óhajtott újítás gyanánt találkozunk még ezen, a közönségre nézve nélkülözhetetlen részben 122 vidéki város tisztviselőinek teljes névsorával. A vállalat jelen évfolyamát is, mint már 10 év óta, Concha Károly szerkesztette elismerésre méltó buzgalommal. Ára, nagy terjedelmének dacára, szintén a régi: 1 frt o. é.

A P. Li. a Paedagogiai Plutarch c. vállalatról így emlékezik meg: Azt a kérdést vetem föl, nem kelle ismernie a tetőtől talpig képzett nevelőnek s tanítónak a nevelés és tanügy régi állapotát? Kikerülhet-e figyelmét a nevelés és tanítás történetében észlelhető fokozatos haladás s tökéletesülés? — nem szánaomra méltó-e az oly tanító, ki tudománya megalapítót, mestereit nem ismeri? Hogyan fogja ez a saját maga működését a lehetőségig tökéletesíteni, ha nem ismeri a multnak s korának nevelési és tanítási mozgalmait, e mozgalmak vezetőit, s nincs tisztában azok törekvéseivel, eszméivel? Nevelőink s tanítóink ebbeli hiányain van hivatva segíteni ama vállalat, a mely most indult meg Pozsonyban Orbók Mór szerkesztésében s Heckenast utóda Drottlé Rudolf kiadásában s a melynek címe: „Paedagogiai Plutarch. Jelesebb paedagogusok, kiválóbb tanfériak arckép- és életrajzgyűjteménye, tekintettel a magyarokra.” A vállalat címe nyilván megmondja a célt. Megismertetni a jeles paedagogusokat, s kiváló tanfériákat, azokat tehát, a kinek atyáink, mi magunk s gyermekeink a legmagasabbabb, századunk legszenvedőbbjé — a műveltséget köszönhetik. A „Plutarch” első füzetének tartalma (1. Előszó, Orbók Móról. 2. Bárány Eötvös József, dr. Ferenczy Józseftől. 3. Comenius, dr. Wagner Lajostól. 4. Zirzen Janka, Wollmann Emmától. 5. Pestalozzi, dr. Zsengeri Samutól. 6. Wiedermann Károly, dr. Tóth Sándortól. 7. Gáspár J., Andrassy Jenőtől) meggyőző bennünket e vállalat életrevalóságáról valamint arról is, hogy a közönség mely részében kell utat törnie e kétségtelenül hasznos olvasmányok. Tanácsok, tanítók s tanítónők, valamint a gyakorlati nevelők használnak fogják olvasni a „Plutarch” rövidre fogott életrajzait, melyekből megismerhetik azokat, kik nagybecsű alkotásukat vagy végtelen életű eszméket hagytak reánk örökségül a nevelés és tanítás terén, a tanítójelöltekre nézve paedagogiai ismereteik gyarapítása mellett buzdító és serkentő hatásnak lesznek az életrajzok, ha majd a jeles tanfériák életéből látják, miként lehet alacsony sorsból szorgalom és önképzés által általános tiszteltetl és közbecsüléssel körülvevett polcra emelkedni. Hogy az ifjúságnak is lesz olvasmánya a „Plutarch”, arról senki sem kételkedik, a ki tudja, mily szeretettel csüng a hálás tanuló kedvelt tanítóin s nevelőin. Végül még a jó családjának, mint gyermeke első nevelőjének asztaláról sem szabad hiányozniok e díszesen kiállított füzeteknek. A füzetben található sikerült arcképek a füzet tartalma hatásának közvetlenségét mindenestre fokozni fogják. Ugy tartalmára, mint valóban pompás kiállítására (Wigand F. K. nyomdájára állította ki) való tekintetből mi szép reményekkel nézünk a „Plutarch”-nak további élete elé, mi hogy úgy legyen, azt az áldozatkész hazafiás kiadó minden bizonyon megérdemli. Hogy mindenki könnyen a mű birtokába juthasson, a kiadó az egyes füzetek árát csak 20 kr-ra szabta s 5 füzetre 1 frttal, 10 füzetre 2 frttal előfizetést is elfogad.

Bárány Rudics József temetése.

Bács-Almásán, 1885. október 17.

A megye egykor legnépszerűbb és legszeretettebb főúrnak temetése az ott nyilvánult részvét folytán a legimpozánsabb gyászünnepeklélyé vált. A temetés napján Almásra érkező vonatok, egy a sok fogat nagy számban hozta az elhunytak rokonait, barátait és tisztelőit. Itt láttuk a rokonok közül Rudics Mihályt nejevel, Vojnics Lukácsot, Sándort, Simont, Pistát, özvegy Vojnics Alajosnét, az egész Kovácsics családot Ide érkezett a reggeli vonattal Budapestre a megye főispánja, Latinovics Gábor és Abrahamffy Gyula országgyűlési képviselők. A megye részéről eljöttek Schmansz Endre alispán, Latinovics Ernő, Császár Ferenc, Vojnics Dávid, Pinkovics József, Ertl János, Offenheimer Vilmos, Milasevics Antal, Sándor István, Tripolszki Gyula, Török János törvényhatósági bizottsági tagok, Mihályi főügyész, Rátai főorvos, Beke főszámvevő, Kuluncsics főlevéltárnok, Matkovics Lajos, Deák Zsigmond, Poppovics Dusan szolgabírók, Kosa árvászeki ülnök, Eremics aljegyző, Drakulics alügyész, Csicsáky főispáni titkár, Halm és Raab alszámvevők, Vojnics segédszolgabíró, Schosberger és Sági járásorvosok. — Szabadka városát Mamuzsics polgármester és Lénárd főügyész képviselték. Az almási választókerülethez tartozó községek, melyeknek az elhunyt 1865-től 1884-ik évig volt képviselője, nagyszámú küldöttek által voltak képviselve. A ravatal a kastélynak feketével bevont és az elhunyt család címerével díszített termében volt felállítva. A koporsó lábánál volt fekete vánkoston kivéve az elhunyt rendjele. A koporsón és akörül voltak elhelyezve a rokonok, egy a tisztelők által küldött számtalan díszesebbnél díszesebb koszorúk, melyek között főhelyet foglalt el a megyéé „Bács-Bodrogh megye igaz fiának” és a megye főispánjé „Felejtetlen barátjának Sándor Béla” teliratokkal. — A gyászmise reggel 9 órakor tartott meg a zsufolásig megtelt templomban Dr. Csicsáky József prépost-plébános által, Mezei mélykúti, Navratil katymári plébánosok és az almási segédlelkészek segédlete mellett. A virágokkal

hivatala
sek és ju
örömfiás
ára nem
s a jár
nt a heti
1-16l.
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

diszített ravatalt a megyei huszárok állották körül. Délután 3 órakor a megyei küldöttség tagjai, valamint az almási választó kerület községeinek képviselői a szolgabíró hivatalos helyiségeiben összegyűltek, a megye főispánjának vezetése alatt az elhunyt özvegyéhez mentek és nála a megye főispánja rövid, de meghatározó és megható szavakban tolmácsolta a megye mély részvétét. A temetés óriási néptömeg jelenlétében a kastély udvarán d. u. 4 órakor vette kezdetét, honnan a szokásos gyászműk elzengése után a koszorúkkal elárasztott koporsó, a megye bizottsági tagjai és tisztviselői által vállon a templomban lévő családi sírboltba vitetett és a szokásos egyházi szertartások között ott örök nyugalomra tétetett. A végtszességét megadó közönség azon szomorú érzéssel oszlott szét, hogy megyénk az elhunytban oly férfit veszített, ki anyamegyéjét igazán szerette, ki közügyei iránt meglehetősen érdeklődött és ki a megye érdekében mindenkor egész erővel érvényesítette nagy befolyását és ki így a megye közönségének legnagyobb kegyeletére magát érdemessé tette.

Felédhetlen marad előttünk az is, hogy a családi sírboltban neki, mint a család utolsó tagjának, éppen csak hogy lehetett egy kis helyet szorítani. Sajgó szívvel kérdezzük, hogy az életben általa elfoglalt tág helyet a közügyek asztalánál lesz-e mágnásunk, a ki betölteni vállalkozik? És ezen helynek üresen maradása lesz az ő elvesztésének legfájdalmas emléke!

—7—

Báró Rudics József végrendelete.

Boldog emlékü szülőim és testvéreim elhunytával ez idő szerint törvényes utódok nélkül egyedül állván e világon, folyó évi augusztus hó 21-én elhunyt édes atyám idősb báró Rudics József után öröklött minden néven nevezendő ingó és ingatlan vagyonomról halálom esetére a következő rövid végrendeletet érettségem után megfontolva tenni szükségesnek tartottam, addig is, még időt nem nyerve, ügyeim rendezése után bővebben részletezendő és a körülményekhez alkalmazható végintézkedést teendő.

1. Ha törvényes utódom vagy utódaim lennének, a törvények és a természet rendje szerint ez s illetőleg ezek törvényes örököseim, s egyedül ezen esetben jelen végrendeletemet megszüntetnek és érvénytelennek nyilvánítom.

2. Igyekeztem és határozott akaratom az lévén, hogy édes magyar hazámnak s anyamegyémnek minél nagyobb javára legyek, s miután ehhez eddig csak is csekély mértékben járulhattam, ezt pólandó, magtalan elhunytom esetére édes atyámtól öröklött összes ingó és ingatlan hagyatékomat, illetve annak legnagyobb részét „Ifjabb báró Rudics József alapítványa” cím alatt közhasznú célokra hagyományozom, az alább elősorolandó egyes külön magánhagyományok előleges kiadásának korlátozása s némely átlagos szabályok megállapítása mellett; e szerint:

3. Összes almási ingó és ingatlan hagyatékot országos alapítványokra „Ifjabb báró Rudics József alapítványa” cím alatt hagyományozom, azon határozott és megmásíthatlan akaratom mellett, hogy édes atyám után öröklött ezen, az almási határban fekvő összes ingatlan tulajdonom soha eladható ne legyen és örök időkre házilag kezeltessek, miért is e célból az almási gazdászati vezetéséhez szükséges bárhol található összes ingóságaimnak egyharmadát hagyományozom.

4. Összes kunbajai ingó és ingatlan hagyatékot anyamegyém részére „Ifjabb báró Rudics József alapítványa” cím alatt hagyományozom, szinte azon határozott és megmásíthatlan akaratom mellett, hogy édes atyám után öröklött ezen, a kunbajai határban fekvő összes ingatlan tulajdonom soha eladható ne legyen és örök időkre házilag kezeltessek, miért is e célból a kunbajai gazdászati vezetéséhez szükséges bárhol található összes ingóságaimnak kétharmadát hagyományozom.

5. A szabadkai határban édes atyámtól öröklött összes hagyatékot — kivéve a városháztérre sarkálló boltokkal ellátott épület és a mellett tőzomszédságomban lévő lakházam — eladandó — és mindenképpen azon összes terhek és adósságok, melyeket édes atyám hátrahagyott, ugyis az összes terhek és adósságok, melyeket én hátrahagyandók — kifizetendő. A fennebb említett tartozások és adósságok kifizetése után netalán fennmaradt készpénzbeli összeg oldalági rokonaim között egyenlő részben felosztandó lesz.

6. Előrebecsoltok képesében a részletekre röviden átterve, rendelem, hogy a harmadik pontban említett almási összes hagyatékot tiszta jövedelmének feléről a magyar tudós társaság rendelkezessék és pedig akként, hogy ebből a legjobbaknak talált jogi, történelmi, gazdasági és technikai munkákat jutalmazhassa. Továbbá a tiszta jövedelemnek egy negyed részét a nemzeti múzeum műkincseinek gyarapítására rendelem — és végre a tiszta jövedelemnek az utolsó egy negyed részét művészeti célokra és ösztöndíjakra hagyományozom. Ezen megmásíthatlan akaratom részletezését a magyar tudós társaság igazgató tanácsára, a képzőművészeti igazgatóságra és a nemzeti színház intendánsára közösen bízom.

7. Összes kunbajai ingatlan hagyatékot tiszta jövedelmét alsóbb és felsőbb tanulmányi s iskolai ösztöndíjakra hagyományozom és pedig akként, hogy mindezek rendezését és részletezését Bács-Bodrogh megye főispánja, alispánja, főjegyzője, főügyésze, főszámvevője, és a főispánok elnökei alatt a közgyűlés által három évenként választott öt bizottsági tagból és pedig három a legtöbb adófizetők és kettő a választottak sorából alakítandó bizottság fogantossá, azon szilárd akaratom szerint, hogy ezen alapítványi ösztöndíjak elnyerésében mindenki előtt oldalági rokonaimnak példás magaviseletű és jól tanuló gyermekeik részesüljenek, úgy szinte Almás és Kunbaja község lakóinak példás magaviseletű és kitünően tanuló gyermekeik részesüljenek. Az ösztöndíjak számának megállapítására és a készpénzbeli összeg mikénti felosztására vonatkozólag a magyar királyi belügyminiszternek és a vallás- és közoktatási miniszternek jóváhagyása kikérendő, mert ezeknek netalán ellenészerevételeik fogják mindenki a döntő szerepet játszani.

8. Az ötödik szám alatt érintett szabadkai összes

ingatlan hagyatékomból még a következő hagyományokat rendelem kifizetettnek:

a) Az almási és kunbajai nyilvános és rendes néptanítóknak minden évben fejenként fizetésük javítására száz forintot folyó pénzben.

b) Összes gazdasági tisztjeim és összes cselédjeimnek egy évi készpénzbeli fizetéseiket kifizetettnek rendelem.

9. Budapestén a Széchenyi-téren fekvő, édes atyám után öröklött lakházamnak tiszta jövedelmét (mert e lakházat eladni nem szabad) közös hadseregbeli rokkant katonák és a magyar királyi honvédek szegény özvegyei és árváinak hagyományozom. „Ifjabb báró Rudics József alapítványa” cím alatt. Ezen megmásíthatlan akaratom részletes részletezésére a közös hadügyi és a magyar királyi honvédelmi minisztert kérem fel.

10. Az ötödik pontban említett szabadkai két házamat semmi körülmények között nem szabad eladni, hanem ezeknek tiszta jövedelme „Ifjabb báró Rudics József alapítványa” cím alatt Szabadka királyi városban született szegény tanuló gyermekek felsegítésére hagyományozom — és pedig akként — hogy ennek részletezését, keresztülvitelét és végmegerősítését a hetedik pontban említett hasonló városi közegre és miniszterekre bízom, azon különbséggel, hogy az ott előforduló alispánt a városi polgármester képviselendő.

11. Claudius született Kelemen Ilkának, kit serdülő korában édes atyám magához vett, az ó-leyeni határban fekvő összes ingatlan hagyatékot hagyományozom.

12. Veisse Izabella kisasszonynak, ki boldog emlékü édes atyámtól önfeláldozással ápolta, a szabadkai határban fekvő és édes anyám, ugy Nélla nővérem után öröklött összes ingatlan vagyonomat hagyományozom.

13. Baja királyi város területén lévő lakházamat Rudics Károly nagybátyám és Kovacsits Antai királyi járásbírónak hagyományozom.

14. Végrendeletem fogantatójának, páratlan igaz barátomat Gromon Dező jelenlegi Bács-Bodrogh megye főispánját ezennel felkérem és neki hagyományozom összes olajfestésű képeimet, könyveimet, új és régebbi szerkesztű fegyvereim és fegyvergyűjteményemet, összes ékszeremet, régi arany, eüst és rézpenz gyűjteményemet, ugyis az ő saját menesemből általa választandó hat darab kancát és ugyanannyi csikót, és menesemből használatra levő egy fedező mént, végre összes angol telivér lovaikat.

15. Ha netalán páratlan igaz barátom Gromon Dező akadályozva lenne, vagy netalán előbb meghalna, minekelőtte végrendeletemet fogantatóhadtam, akkor a magyar királyi minisztertanács összes tagjaira bízom, hogy végrendeletem fogantatóját válassza meg és annak díját állapítsa meg.

A hetedik lapon alulról a harmadik sorban ezen hivatkozási jegy alatt beszűrt s az iv aljára vezetett következő szavakat „haszon-állásu városi” összesen két szót sajátkezűleg jegyeztem be. A hetedik lapon felülről a tizedik sorban tévedésből kihagyott eme szót „királyi” a soron felül sajátkezűleg vezettem be. Kelt Zombor, 1879. szeptember 15-én. Báró Rudics József, s. k.

Alulírottak, mint e végre különösen megkeresett és ez alkalommal egyszerre együtt volt végrendeleti tanúk ezennel bizonyítjuk, hogy általunk személyesen ismert végrendeletű, almási Rudics József báró ur előttünk élő szóval kijelentette, hogy ezen iratban foglaltatik sajátkezűleg írt és aláírt, ugy szokott nagyobb pecsétjével ellátott végakarata. Zomborban, 1879. évi szeptember hó 15-én. Barthal József s. k., mint tanu. Czirfusz Ferenc s. k., kir. tanácsos és Bács-Bodrogh megye kir. tanfelügyelője, mint tanu. Sándor Béla s. k., Bács-Bodrogh megye alispánja, mint tanu. Zákó Péter s. k., Bács-Bodrogh megye árvaszéki elnöke, mint tanu.

7014. sz.

1885. polg.

Jelen végrendelet a bemutatott a zombori kir. közjegyző jelenlétében meghirdetett. Zomborban, 1885. október hó 14-én. Zsulyevits Demjén s. k., törvényszéki bíró, mint tárgyalási biztos. Lovrits Endre s. k., tollnok.

Ó-Becse, 1885. okt. 12.

„Ég a Balkán” ez a jelszó, ezt olvassuk naponta a lapokból, ezt halljuk a piacon, ezt füttyülik a suszterinasok, ebben reménykednek az Isten jóvoltából sok gabonával megáldott gazdák s ennek köszönhetjük azt a kellemes állapotot, hogy este 7 órakor utcáinkon akkora a sötétség, hogy a napokban egy jó barátunk hazafelé haladván, ismerős hang felhívására megfordult s pár szót váltván, útját tovább folytatta, persze a nagy sötétségben nem veendő észre, hogy ellenkező irányban halad s így nem esoda, hogy a fűtőcsanak a mező felé eső részére igyekezvén, az ellenkező oldalra, a Tisza partján találta fel magát, hol is szerencsésen a túl parton fekvő Franyova község utca-lámpái vetették észre, hogy nem jó helyen jár s így megfordulva addig ballagott, míg nem a mezőre kiérve, onnan visszafelé már tájékozhatta magát s szerencsésen lakására érkezett. Hogy ennek miért a Balkán az okozója, a következőkből kitűnik. A Balkán ég, tehát elvárhatnánk, hogy ez égés világa hozzánk is elterjedjen, csak hogy ez nem így van, hanem igenis úgy, hogy községi eljárásságunk azon érdekes tagja, ki az utcai lámpák felett gyakorolja a természetes és törvényes gyámságot, a végtelen bölcsességű alkotótól olyan szemekkel áldatot meg, hogy meglátja azt, a mit más senki és nem látja azt, a mit mindenki lát. Így ő a Balkán fényét látja, mi nem látjuk, (illetve miatta mit sem látunk) de az illető potentis a sötétséget nem látja s ebből következtetjük azt, hogy az utca-lámpák, melyek október 1-től községünkben a vágható sötétséget eloszlatni hivatva, még mindig távolléttel tüntetnek.

Boldog eljárási, ki még akkor is a legragyogóbb világításban látja utcáinkat, mikor más boldogtalan halandó a világosságnak túlságos mértékben való nem létezése miatt egyre-másra bukkácsol! Hát azt nem

tudja az illető világosság intéző, hogy az új borok már megforrtak s az idén úgy látszik, meglehetősen jóssággal, e szerint erővel is kecsgetnek, ennek kifolyása lévén némely halandónak azon szükséglete, hogy még akár nappal is elkele a vezérlő lámpa, hát még este és éjszaka? Hát azt nem látja, hogy a boldog emlékü kövezési munkálatok óta a csatornáknak szánt egész tömkelege az árkoknak foglalja el főbb utcáink legnagyobb részét? Hát azt nem tudja, hogy nálunk ősi szokás szerint a boltok legtöbbje az utcára ereszkedő lépcsők, a házak mellett padok díszelgenek, a melyekben pedig beleütközni nem a legkellemebb állapot?

Lehetséges, hogy a lámpák éltető eleme, a petroleum, semmi áron nem kapható. Lehetséges, hogy a masszív rézből készült lámpák közönségek desperatus anyagi viszonyai kiegészítőjeként valamely zálogüzletben várják kiváltatásuk üdvözítő perceit. Lehet, hogy nyári álmuk közepette a városház padlásán egerek martalékává lettek. Minden lehetséges, mert hogy utcai lámpát még eddig rendeltetési karóján nem látni ez tény.

Ezelőtti években az volt a panaszkodás, hogy a lámpák nem eléggé világítanak. Boldog idők és állapotok, legalább ti visszatérnétek!

Ilyen boldog világban élünk, nem esoda, hogy sorsunkat sokan megirigylik! Tanulság az egészéből az, hogy tessék délután 5 órakor otthon lenni s reggeli 7 óra előtt ki nem menni. Legalább az egészség, a pénz megmarad, a község kasszája pedig lámpák nélkülözhetése esetén szép összeget takarít meg, a mennyiben petroleum, lámpaüveg, lámpabél és lámpagyújtogatóra szükség nem lesz, az eddigelé ezekre kiadni kellett pénzösszeg megmarad, ebből a község néhány ezer forintocská adóssága kifizetettődik, a netáni maradványból pedig községünk a kegyelet és művészetnek jó dolandó, az eddigi lámpák felolvasztva a közjó irányában ennyi haszonnal működött eljárássági tagnak örök megdöcsötésére részszobrot állíthat!

A kövezési munka beterve, a piac-helyiségek egyes táblákra felosztva, ezek kavicsokkal megtöltve vannak. Ezen töltött táblák hivatása úgy látszik az, hogy rajta keresztül menni, halandó ne merészellen. Mily büles intézkedés az illetők részéről! Ha senki sem lépdél a piacon keresztül, ez örökké megmarad szép, érintetlen alakjában, a mi a városnak újlag szép összegeket takarít meg. Ezen táblákon egyideig ott díszelgett egy monstrum henger, a melynek célja valószínűen a kavicsoknak az anyaföldbe való elültetése lett volna, a terv azonban megbukott, mert Ó-B-cse községének egész löállománya nem volt elég s a hengernek csak néhány lépésre való elvonozására is, így a csoda-gépezet észrevétlenül tünvén piacunkon föl, észrevétlenül is tűnt el, a piac-táblák pedig ugy maradtak, a mint voltak. Nem-e maradt e munka a jelenlegi stádiumban, mert a község is nem e-angó ére vagy cifrán kipingált bankópénzzel, hanem egyszerű kötelezvénnyel fizette a kövezési vállalkozót? Mert Ó-B-cse községe csakugyan adajutott, hogy hitelben köveztesse, hitelben dolgoztatja tisztviselőit és többi fizetéses közegeit, legalább tény az, hogy a kövezési vállalkozónak 20,000 ftos kötelezvénnyel állított ki készpénz helyett s megtörtént az is, hogy a hó elsején fizetéseket csak így eszközölhetett, hogy a fizetésre jogosultak nyugtáit egy helybeli pénzügyésznél zálogosította el!

Szenttamás és Ó-Becse, a járás két leggazdagabb községe, hová jutottak? Mit szólnak hát a szegény Túrta, mint a fenti két községnél kevesebb jövedelemmel rendelkező Petrovoszellő és Bács-Földvár községek? Pedig ezek rendszeresen megfizetik a kövezési költségeiket! Szép az a mód, a palotaszerű városháza, a kockakövezet s több ilyen szépség, pláne mikor hitelben szerezhetők be!

Az új ipartörvénnyel úgy vagyunk, hogy a mi benne érthető, az sokszor kivihetetlen, a mit pedig meg nem érteni, az eo ipso nem fogantatosítható. A törvény már egy év előtt életbe lépett, de azért némely engedélyhez kötött iparra engedély még most sem adható ki, mert a pótló szabályrendelet jóváhagyva még most sincs. Tanoncok, iskolák, hol késnek az éji homályban?!

A régi törvény éppen oly jó volt, mint a mostani, ha nem jobb, a mennyiben rövidebb. Nem is lett volna talán olyan elodázhatlan szükségesség a régieknek hatályon kívül való helyezés és újnak alkotása. Sokkal helyesebb lett volna a cseléd ügy rendezésére vonatkozólag a régi, hiányos törvényt kibővíteni és módosítani, mert ezzel annyi bajunk van, cselédje minden kissé jobbmódú embernek van, e szerint óriási többségben vannak a cselédtartó egyének az iparosok száma felett. Talán csak a cselédtartók is érdemelnek egy kis kedvezményt a törvényhozástól, annyival is inkább, mert minden egyes cselédért külön adót is fizetnek. Majd talán idővel erre is kerül egy kis törvényecske.

Mily szomorú példáját láttuk a napokban az orvosi tancsácsal mit sem törődésnek. Vojnovics Márkó volt községi esküdt, igen kedélyes öreg, kit az egész község csak „báciskának” nevezett, szerencsétlenül járt, a mennyiben egy hasáb fa a kezére esvén, egyik ujját eltörte. Az orvos délután az új levágatását ajánlotta, különben másnap már az üszögösödés folytán a halál következne be. A paciens azonban fel sem véve a dolgot, a tanácsot el nem fogadta s így még azon éjjel meghalt.

F. hó 4-én éjjel egy ház, másnap délelőtt egy szalma kazal égett el. Ugy látszik, gyújtogatás okozta.

r. l.

ELYESZETT NAPLÓJEVELEK.

(Tallátott a parkban. — Beküldője ismeretlen. — Tulajdonosa reklámálhatja.)

Fehérvirágú, illatos ákácfaftól árnyalt, csendes házacskában születtem. Ősz volt, hervadt a virág, hullt a falevél, zokogott a szellő, haldoklott a természet. Tán ez az oka, hogy oly ábrándos lettem. Tán kedélyembe olvadt a végsőhajtás kilehelő föld minden bánata, könnye, tán fájt, hogy nem illatos virág, dalos madár üdvözölt születésemkor.

Ősz, szomorú ősz is borult életre nagyon korán!

Tizenégy évig tündéralom volt életem, földi menyország, mindenható szeretettel telve, édes anyám keblén. Ekkor óriás vihar tört ki felettem; elsodort mellőlem mindent, mi boldogított, elvette legdrágább kincsemet, — anyámat.

Ezzel letarolta, semmivé tette körülöm rövid gyermekkorom minden virágát s itt hagyott engem, egyedül, árván, kietlen pusztaságban.

Ha az üvegház elkényeztetett, gyenge virágát, az éjszakai sark jeges levegőjére viszik — elvész. De az emberi test szájalomra méltán erősnek van teremtve; nem roskad le tengernyi fájdalomak súlya alatt.

Istenem! ott a csillagok felett! miért adtál körém annyi határtalan szeretetet, ha csak addig élvezhettem, míg nem birtam felfogni értékét, míg ártatlan gyermekeszemmel azt hittem, hogy mindez örökké így lesz, hogy értem ragyog a nap, számomra fénylenek a csillagok s hogy a boldogság, mely körülvesz, örökké tartó.

Meghalt édes anyám, sírba szállt vele a szeretet. Korán megtanultam, hogy csak egy lény van a világon, mely híven, igazán szeret bennünket bölcsönktől a koporsóig — az édes anya. Tölem elvette a sors, mit keressek a földön — szeretet nélkül?

Vártam, kértem a halált. Elkerült.

Szenvedő lelkem odavonódott most szigorú atyámban, kit eddig ugyszólván alig ismertem, mert anyám túlságos szeretete félve őrizett minden más befolyástól s az ő gyöngéd bánásmódja, már természetből ábrándos lelkemet, még rajongóbbá nevelé. Aldott, jószágos apám félt, hogy az egyedüllet neveli bánatomat s hogy ettől megmentsen, társalkodónót vett mellém.

Ő is komoly, magába zárkózott nő volt. Sokszor órákig ült mellettem s beszélt nekem történelemről, csillagásatról s ha én rá sem hallgatva, csak egyetlen kincsre, a virágos sírhalomra gondoltam s zokogásban törtem ki, — hidegen szólt:

„Ne sírjon, a sírás nem segít semmit“ s hosszú oktatást tartott a megnyugvásról s az ég tudja miről, de e szó „szeretet“ nem jött ki ajkán. Atyámat hivatalos teendői távol tartották tőlem s ha esténként egy-egy órát időzött körülünkben, én igyekeztem leküzdeni szomorúságomat, hisz az ő fájdalma is hasonló volt az enyémhez s szabad volt-e jó lelkét szomorítanom?

... Mivé lesz a melegházban nevelt kényes virág, ha hirtelen jeges levegőre viszik? Így jártam én. Nevelőmön hideg szíve nem értett, apámmal pedig kölcsönösen titkoltuk bánatunkat. Szemeimnek sok sok elfojtott könnyje visszahullt szívemre s visszatojtá ott benn az érzelmeiket.

Tizenöt évvel közönyös, hideg szívű leány voltam. Haladtam a számomra kijelölt életpályán, kedv és remény nélkül, teljesítve kötelességemet, mint a gép. Pedig most érzem, hogy halátlan voltam akkor az ég iránt, mert volt áldott, jó atyám, ki megvédelmezett ha bántani akartak, megvizsgált, ha szomorítottak, örökösödött felettem, mintha imádott anyám vezérelte volna lépteit.

Csak annak fogjuk fel valódi értékét, a mit már elveszítettünk. Szomorú igazság!

Fájdalomtól dermedt szívem nem érezte a jólétet mellettem. Megbüntetett érte az ég. Elvette tőlem. Hirtelen, váratlanul vette el, mintha attól félt volna, hogyha tudatára ébrednek a kincsek, melyet bírok, nem lesz ereje, kétségbeesett lelkemtől elvenni azt.

Mikor az első rög tompa zuhanással hullt a virágos koporsóra, akkor éreztem, hogy eddig nem, de most vagyok árva. Késő volt. Jégkezek szorították össze szívemet, de enyhítő köny nem jött szemeimre.

Most már igazán egyedül voltam. Egyedül és mindenkitől bántva. Hisz ki szeretne egy különöt, egy idealistát, mint engem neveztek. Pedig csak egy részvétre méltó, elkényeztetett teremtés voltam, kinek agyonkínzott szívét, jégkezeivel halálra szorította a fájdalom. S nem volt sehol egy meleg sugár, mely a jégujjakat leolvasztotta volna.

Sok idő telt el így. Egykedvűen hagytam magam ide-oda hanyatni a sors szeszélyétől, örömet nem éreztem, a bánat nem fájt, hisz a jég-ujjak alatt érzéketlenné vált szívem.

Egy hideg, holdfényes őszi estén, vakító fény áradt lelkemre. Égető sugara pillanatok alatt leolvasztotta a jég-ujjakat s láthatlan kéz, mintha friss virágot ültetett volna szívembe... édes meleg lég áradt a virág körül s oly rég halvány arcokra élénk pirt, szemeimbe két tiszta könnyűt lehelt. Az ő napfényes szemek első tekintete idézte elő a varázst, az ő megpillantása teremtette újja lelkemet. Éreztem, hogy édes anyám szelleme küldte őt vizsgámra. Igen! Ily remek külső alatt csak jó szív, nemes lélek és fényes jellem lakik! Rövid idő múlva megismertem. Ugy volt, mint képzeltem. Ő atyám páratlan, fényes jellemét s anyám mélyen érző, tiszta szívét bírta. Talán ők ketten a túlvilágról küldték neki az ajándékot, hogy megjellem őket benne?!

Meddig tartott e földfeletti boldogság álma? Nem tudom. Csakhogy átéltem a legbájosabb álmat vagy átálmodtam a legboldogabb létet. Emlékszem, hogy hallottam zengzetes hangját, hogy előttem láttam nemes arcát, lángoló szemét. Nehányszor láttam, hogy embertömegben, bálon, fürdőhelyen erdei mulatságon, vagy mit tudom én hol, hányszor, hisz olyan voltam, mint az alvajáró, csak éreztem, hogy közel van, hogy reám néz s hogy minden egyes tekintete csak neveli azt a fényes hófehér virágot, melyet az ő első pillantása fakasztott lelkemben.

Egyszer láttam őt itthon, kis szobámban. Itt, hol annyiszor ábrándoztam róla, hova annyiszor ide képzeltem, — itt ült a repkényvel befönt virágállvány mellett. Csak néztem szép arcát, csak hallgattam lelkes beszédét, hallgattam tán a nélkül, hogy értettem volna, csak hallgattam, mint a szent orgona zenéjét.

Mikor elment, megszorította kezemet és forró csókot lehelt reá. Szívem hangosan vert, azt hittem megszakad.

Vajjon vétek volt-e ez? Istenem, ha az volt, bosszúság meg nekem, de engedd őt újra látnom!

Imádkoztam sokat, nagyon sokat. Csak látni, látni engedd én jó Istenem, hallani édes hangját s ha egy kézzszorítással a sírba vitt volna, száz örömmel megyek vele a semmiségbe, hisz egy kézzszorításában átéltem a menyországot. „Mig az ember boldog nem volt, addig meg nem halhat.“

Igaz! Az én sok fájdalomhoz méltó volt a boldogság, mit kárpótlásul adott az ég.

Adott és elvette. Csak emléke maradt.

Holdfényes, csendes nyári estén, árnyas fák alatt jártam vele.

Fehér georginák hajtogatták felénk halvány fejcsékeit, sötét lombu cyprusok susogtak körülünk, lábaink alatt mintha minden fűszál örömtől remegett volna az ő pillanatnyi közellété miatt. Azt hiszem e néhány percben éltem át a túlvilági üdvöt. Kezemet karjába fűztem, éreztem kezei melegét, hallottam susogását, közel éreztem lehelletét.

Kárpótlásul adta őt az ég? Nem. Hisz mostoha gyermeke vagyok a sorsnak.

Más volt az ok. Azzal a kialudt, hideg szívvel már nem tudtam volna többet szenvedni, fel kellett éleszteni, hogy újra fájjon.

Csak azért ismertem meg a legnagyobb boldogságot, egy rokonlelket birni, hogy érezsem a veszteség fájdalmát. Hisz végzetem, hogy elveszi a sors tőlem a kik szeretnek!

Gonosz irigyek, alacsony, fekete lelkű üldözői kezdtek őt s hozzá méltatlan fegyverekkel ellene törtek, onnét a sárból, fel a magasba. E csúf sáros földtéken mindig legyőzi a gonosz a nemest. S az én imámat sem hallgatta meg az ég!

Elvették, elűzték. Alig búcsúzhattam el tőle.

Másodpercekig tartott csak a búcsúzás. Lázás önkívületben voltam, bánat, félelem, boldogság, Isten tudja hány érzelem zajgott lelkemben. Egy szavára emlékszem. „A viszontlátásra“. Köszönet érte. Ez tartott fenn, ez mentett meg az összeomlástól. A hány-szor reá gondolok, mindig halványabban csillag telém reménye.

Lángoló arcra, eltökéltan érkeztem haza; az ablakhoz mentem, hol soha sem fog többé feltűnni feledhetlen arcod, soha sem fog többé beragyogni szemid éltető fénye s karjaim lelkadnak, a fájdalom hideg verejtéke ütött ki homlokomon, végre kimerülve összeestem; még éreztem mint visznek ágyba, hogy nyugodjam ki magamat. Nyugalom! Csak a sír fenekén vár reám!

Korán beállt az éj... rémes, hosszú éjszaka, s mégis azt óhajtam, bár sohase virradna meg.

Percenként felriadam álmaimból s mindig tisztán hallottam a hajókerék egyhangú zakatolását, minden zöreyüvel közöttünk a távolságot, minden hullámgyűrű messzebb viszi őt tőlem. Szívem, lelkem össze van törve. Oh lelkem élete, ha tudnál mennyt szenvedek. S ha szabad följást engedhetnék fájdalomnak, tán megkönnyebbülne lelkem. De titkolnom kell, hisz még szenvedni sem szabad értem. Ha egyedül lehetek, a kis szobában, hol még édes, balzsamos a lég az ő lehelletétől, előveszem búcsusorait s át olvasom Isten tudja hányadszor. Ilyenkor mintha ismételné valaki a szavakat... az ablaküveg megzörren... nem az ő gondolata az? idáig elhat?...

Ha kimegyek a temetőbe s a drága sírhantnál a kék kis keresztre borulva elmondtam imámat, a lenn pihenő drága porokért, elmegyek a fekete sírhoz, hol egykor búcsúztál tőlem s ott sírom el a nehéz könnyeimet, az én harmadik halottam emlékére. Hisz ő is halottam, utójára láttam őt is a búcsúzáskor, mint őket a koporsóban.

Elnézek a beláthatlan kék messzeségbe s elküldöm hozzád sóhajomat s szavaimat: „Hogy telnek napjaid? Gondolsz-e reám?“

A fekete sír száraz virágai felelnek, csendesen zörögve.

Gúnyból-e, vigasztalásból-e? Nem tudom. Nem értem zörögésüket.

Kétségbeesve, zokogva kérem Istent, hogy csak még egy rövid álmat engedjen, ha oly kinos lesz is utána az ébredés mint a mostani, csak egy pillantást, egyetlen kézzszorítást.

Ilyenkor azt hiszem, hogy meg kell jelenni ablakom előtt fehér arcodnak, ide kell nyujtanod drága kezdet, hogy reá hulljanak égő könnyeim.

Remegve nyitom fel ablakomat s látom hogy ismét csalóka álom volt, néhány száraz falevelet ső pőr tova a hideg őszi szél, csak az ablak előtt álló akácfá halvány lombjai susogják vizsgálatul: „Kisérni fogja mindenütt tiszta igaz lelkem, melyet csak megszólítania kell.“

Áldjon meg a legjobb Isten! Viszontlátásra, talán a túlvilágon.

Geiger Orszike.

Annuskónak.

Még csak néhány rövidke pillanat:
S kimondod azt a végzetes ígét,
A mely tőlem örökre elragad,
S hitem, reményem, üdvöm tépi szét!
Még csak néhány rövidke pillanat:
És változik a csalfa, tünde kép;
Lealkonyúl, pihenni tér a nap...
S helyébe a keservek éje lép. —

Szerettelek... tudod; s szerelmemet
Nem érte semmi földi szenny, salak:
Fényes oltárt emeltem én neked
És szent áhitattal imádtalak!...
Dicsőnek álmodám az életet:
Az üdvök angyala repült felém...
De hajh, felettem elvégeztetett,
És sorsomat ki nem kerülhetem!

A szent oltárt te im' lerombolád.
Azért — ne hidd! — szemedre nem vetem;

Ne tépje, marja lelkedet a vád,
Amért sebet ütöttél keblemen.
Ne félj! a végzetet nem átkozom,
Hogy földi üdvödet te fölleled:
Hisz' erre kértem Istent egykoron
És ezt kívánom én ma is neked.

Mit én a földön el nem nyerheték,
Mit elrabolt kegyetlen végzetem:
Az üdvöt adja meg neked az ég:
Én majd csak átfutok az életen.
Isten veled, Isten veled tehát!
Élj boldogul, s feleldj el engemet!
A földi éden üdve vár reád:
Feledni ott nagyon hamar lehet.

De hogyha szenvedés keresne fel,
S szemedben fájó könnyeket fakaszt
És nincs sehol egy résztvevő kebel,
Kinek kitartható a bűt, panasz:
Oh, akkor, akkor gondoldj majd reám!
S jer, könnyedet sírd itt ki keblemen;
És akkor megtudod kevély leány:
Hogy mit veszítettél te most velem!!

Fritser Antal.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor

NYILTÉR. *)

A „Szabadka“ című lap f. hó 11-én 20 ik számának nyilteéri közleményére vonatkozólag:

I.

76. szám kih. 1885. Bajmok község elüljáróinak, Alfás Antal bajmoki lakos ellen hatóság elleni kihágás miatt tett feljelentése tárgyában Bács-Bodrogh megye almás járási szolgabírósa által hozott I. é. l. t. Alfás Antal 37 éves, nős, földműves, bajmoki lakos, hatóság elleni kihágásban vétkesnek kimondatik és az 1879. XL. t. c. 46. §-a alapján az államkincstár javára 15 nap végrehajtás terhe alatt fizetendő (husz) frt pénzbüntetésben elmarasztaltatik, mely pénzbüntetés netán behajthatatlanság esetén, vádlott saját élelmezésén kitöltendő, két napi elzárásra változtatik át. — Indokok: Vádlott tagadásával szemben kihallgatott Besir Antal és Ruzsik István bajmoki esküdtek, továbbá Péntes Mihály községi kisbíró egyhangzó vallomásaival beigazoltatik, hogy vádlott a közköltőség behajtása végett lakásán megjelent községi elüljárókat durván megtámadta, hivatalos eljárás közben „szamarak, a miért ide jöttek“ és „ugy jönnek mint a marhák“ és más hasonló sértő kifejezésekkel illette, anélkül, hogy ezek ilyen, az elüljáróság irányában tiszteletlen és sértő magaviseletre okot szolgáltatott volna s így vádlottat hatóság elleni kihágásban vétkesnek kimondani és a kiszabott pénzbüntetésben, esetleg elzárásban elmarasztalni kellett. — Mely ekként hozott ítélet Bajmok község elüljáróinak, továbbá Alfás Antal vádlottnak oly figyelemzettel adatik ki, hogy ellene a kézbesítéstől számítandó 3 nap alatt felelbeznai jogukban áll. — Almáson, 1885. évi szeptember hó 19-én. (P. H.) Deák s. k., szbíró.

II.

90. sz. kih. 1885. Bajmok község elüljáróinak, Alfás Antal és társai bajmoki lakos vádlottak elleni közrend elleni kihágás miatt tett feljelentése tárgyában megtartott tárgyalás után Bács-Bodrogh megye almási járás szolgabírája által hozott I. é. l. t. Alfás Antal bajmoki lakos k. a k. vádlottak korcsmai zárórák be nem tartása által elkövetett közrend elleni kihágásban vétkesnek kimondatik, miért is az 1879. XL. t. c. 74. §-a alapján az államkincstár javára egyenkint 15 napi végrehajtás terhe alatt fizetendő 25—25 frt pénzbüntetésben elmarasztaltatik, mely pénzbüntetés mindegyik vádlottra nézve, netáni behajthatatlanság esetén vádlottak saját élelmezésén kitöltendő 3—3 napi elzárásra változtatik át. — K. a k. — Alfás Antal, k. a k. beismerték, hogy f. é. aug. hó 3—4-ike közti éjjelen a bajmoki nagyvendéglőben hajnali 4 óráig mulattak, dacára annak, hogy az elüljáróság egy községi kisbíró által felhívta őket, hogy a mulatozást hagyják abba. — K. a k. — És miután a korcsmai záróra Bács-Bodrogh megye területén — 1883. évben alkotott és kihirdetett közgyűlési megyei szabályrendelettel, — Bajmok községben pedig ezenkívül egy 1880. évben tartott, köllően kihirdetett és a megye törvényhatósága által ugyanazon évben jóváhagyott községi szabályrendelettel esti 10 órában lett megállapítva, másrészt pedig az 1879. XL. t. c. 74 §-a szerint k. a k., továbbá azon vendégek, kik záróra után a vendéglős vagy hatóság közeg felhívására el nem távoznak, közrend elleni kihágást követnek el; a többi vádlottakat pedig mint vendégeket közrend elleni kihágásban vétkesnek kimondani, egyenkint 25—25 frt pénzbüntetésben, netáni behajthatatlanság esetén pedig 3—3 napi elzárásban, a felmerülő tartási költségekben elmarasztalni kellett. — K. a k. Almáson, 1885. évi szeptember hó 24-én. (P. H.) Deák s. k., szbíró.

Bajmokon, 1885. évi október hó 15-én.

Bécsi Lajos.

*) Az e rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerk

HIRDETÉSEK.

Egy németországi okleveles tanítónő a francia és angol nyelvben oktatást óhajt adni. Bővebbet: Hecht Márk könyvkereskedésében (iskola-utca) Zomborban.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tekintetes kir. járásbírótság 3368. számú végzése által dr. Vujtő János zombori lakos javára Hunzinger Vilmos új-szivaci lakos ellen 167 frt tőke, ennek 1885. évi február hó 21. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 46 frt 55 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 1643 frt 50 kr-ra becsült ingók és terményekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 5731/1885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Új-Szivacon a község házában leendő eszközzésére 1885. évi október hó 29-ik napjának délelőtti 9 óraja határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1885. évi október hó 16-án

Cservenka Lajos
kir. bírósági végrehajtó.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbírótság 4969. sz. végzése által a zombori kereskedelmi és iparbank javára Pein Száva ó-szivaci lakos ellen 2000 frt tőke, ennek 1885. év február hó 9. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 59 frt 94 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 1195 frtra becsült kocsik, lovak és gabnamentükből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 5567/1885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Ó-Szivacon a község házában leendő eszközzésére 1885. év október hó 29-ik napjának délutáni 3 óraja határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1885. évi okt. hó 16-án.

Cservenka Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. királyi járásbírótság 4316. számú végzése által a szegedi szeszgyár és finomító részvénytársaság javára Jovanovits Arszó zombori lakos ellen 216 frt 81 kr. tőke, ennek 1885. év június hó 21. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 74 frt 70 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 1714 frt 21 kr-ra becsült szeszek, ecetgyári eszközök, kocsikenőcs, hordók, kocsik, lovakból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 5600/1885. számú kiküldést rendelő végzés folytán, a helyszínén, vagyis Zomborban alperes üzletében leendő eszközzésére 1885. évi október hó 23. napjának d. u. 2 óraja határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban 1885. évi október hó 12-én.

Cservenka Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

Irnok kerestetik.

Alulírott jegyzőnél egy második irnoki vagy gyakornoki állomás betöltendő 5 frt havi fizetés és teljes ellátás mellett, ágynemű nélkül.

A hivatalos nyelven kívül a német és szerb nyelv bírása kívántatik.

Ezen állásra pályázók felszerelt levelekkel vagy személyesen forduljanak alulírottához.

Az állomás azonnal elfoglalható.

Obrovácon, 1885. október 15.

Mallin Károly,
jegyző.

Pályázati hirdetés.

Az apatini községi elemi népiskolánál elhalálozás és eltávozás folytán megürült két rendes tanítói állomásra — melyek ideiglenesen be vannak töltve — pályázat hirdettetik. Javadalom egyenkint 500 frt évi fizetés és természetbeni lakás vagy 75 frt lakbérletmény. Tannyelv német, de a magyar nyelv tökéletes bírása okvetlenül megkívánatik. A kellőleg felszerelt okmányok az iskolaszékre címezve **f. hó 25-ig** alulirt elnökséghez küldendők.

Apatin, 1885. okt. 12-én.

Iskolaszéki Elnökség.

Dr. Pávlovits Jenő

köz- és váltó-ügyvéd

ügyvédi irodáját f. hó 15-én Bajai utca

22. sz. a. saját házában megnyitotta.

Árverési hirdetés.

Alulirt községi előjáróság részéről ezennel közzé tétetik, hogy a község mint testület tulajdonát képező korcsmáltatási jog folyó évi november hó 8-án d. u. 2 órakor nyilvános szóbeli árverés folytán haszonbérbe fog adni, az alább következőleg u. i.:

- a) nagyvendéglő három egymásután következő évre, évi 500 frt kiküldési árral.
- b) nagy utca egy évre 400 frt kiküldési árral.
- c) kis utca 200 frt kiküldési árral.
- d) Rác utca 100 frt kiküldési árral.
- e) Úrge-utca 100 frt kiküldési árral.
- f) Kakasvári utca 40 frt kiküldési árral.

Felhivatnak az árverezni kívánók, hogy a fent jelzett napon és órában 10%-os bántépénzzel ellátottan és annak előleges letétele mellett árverezhetnek.

Az árverés egyéb feltételei a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetnek.

Kelt Vaskúton, 1885. évi október 15-én.

Pacher Béla, **Hirman Antal,**
jegyző. 3-1 bíró.

Egy fiatal nő — 4 hónapos csecsemőjének ápolásba adás mellett, szoptatós dajkának beszegődni ajánlkozik legjobb bizonyítvánnyal. Tudósítást ad ezen lap kiadóhivatala. 2-2

Pályázat.

Bács-Bodrogh megyébe kebeleztet Mélykút községben megüresedett, — 147 frt készpénz, 50 pozsonyi mérő kétszeres buza, két mázsa marhabús, 80 font marha taggyú, 80 font só, egy két mázsa hizott sertés, hat szekér széna, 8 öl kemény tűzifa, 2/4 telek vagyis 24¹⁰⁰/₁₀₀₀ hold szántóföld, 1⁵⁰⁰/₁₀₀₀ hold herésföld haszonélvezete és szabadlakásból álló évi fizetés-sel egybekötött október hó 28-án d. e. 9 órakor Mélykúton a község házában megtartandó választás útján betöltendő községi jegyzői állomásra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtnak, miszerint a megyei jegyző vizsgáló szakbizottságtól nyert, a jegyzői teendők viselésére képesítő vizsgálati — avagy az 1871. évi XVIII. t. c. 75. §-a és az 1883. évi I. t. c. 6. §-ában előirt minősítésüket igazoló bizonyítvánnyal felszerelt pályázati kérvényeiket október hó 26-ig bezárólag alulírottához annál is inkább benyújtsák, mert az ezen határidő letele után beérkező avagy kellőleg fel nem szerelt pályázati kérvények figyelembe vétetni és az illető pályázók választás alá bocsájtatni nem fognak. Megjegyeztetik imitt még, miszerint a jegyzői fizetés legújában a községi képviselő testület által 800 frt készpénz és szabadlakásban állapított meg és hogy ezen határozat törvényhatósági jóváhagyás végett, a megyei bizottsághoz beterjesztetett.

Almás, 1885. évi szeptember hó 30-án.

Vojnits Máté,
segéd szolgabíró.

Bérbeadási árverési hirdetés.

A szegedi m. kir. jószágigazgatóság kezelése alatt álló 1268¹⁵³⁸ holdas baracskaik tagosított földnek al-bérleti kezelés és feles művelés megengedése, de ugartartás kötelezettsége mellett 1885. október 1-től 1891. szeptember 30-ig terjedő hat évre leendő bérbeadása iránt évi 13203 frt haszonbér, mint kiküldési árral a szegedi m. kir. jószágigazgatóságnál f. évi október hó 26-ik napján délelőtti 10 órakor írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. Árverezni kívánók azzal hivatnak meg, hogy a kiküldési ár 10%-ának megfelelő bántépénzzel magukat ellássák. Az 50 kros bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlathoz szintén 10% bántépénzzel mel-lékendő s abban határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti. A haszonbér f. évi október hó 1-től fizetendő, habár bérlő fenti határidő után lép is a bértárgy használatába. A részletes haszonbéri feltételek a szegedi m. kir. jószágigazgatóságnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Szeged, 1885. október 12. **M. kir. államjószágigazgatóság.** (Utánnomás nem díjazatik.) 2-1

Árverési hirdetés.

A garai róm. kath. hitközség részéről ezennel közhírré tétetik, hogy tulajdonát képező bor és pálinka mérésre a korcsmáltatási regale jog a nagyvendéglő épülettel együtt folyó évi november hó 19-én délelőtti 10 órakor a község házában tartandó nyilvános árverésen 1500 frt kiküldési ár mellett két, esetleg három egymásután évekre, vagyis 1886. január 1-től 1887. esetleg 1888. december 31-ig a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adni fog.

Árverezni kívánók tartoznak az árverés megkezdése előtt a kiküldési ár 10%-át készpénzben vagy értékpapírban bántépénzzel fejében letenni.

Feltételek a plébánia hivatalnál bármikor megtudhatók.

Kelt Garán, 1885. október hó 16-án.

Ribovicz András,
3-1 plébános és hitközségi elnök.

Csődtömegeladás.

Vagyonbukott Perlesz Sámuel volt bajai kereskedő csődtömegéhez tartozó, Baján a fő-utcában, Boschán Károly házában lévő, 6602 frtra becsült rövid- és diszmű árubolt cikkei

ajánlati tárgyalás

utján a legtöbbet ígérőnek egészben el fog-nak adni.

Az ajánlatok a becsérték 5%-ának megfelelő bántépénzzel letétele mellett **f. évi október hó 31-ig** bezárólag alulírott tömeggondnoknál nyújtandók be, hol a közelebbi vételi feltételek is megtekinthetők.

Az ajánlatok utján való eladás nem sikerülte esetére a csődtömeghez tartozó árucikkek **f. évi november hó 3-án** kezdődő részletes

végeladás

utján fognak készpénz fizetés mellett eladatni. Baján, 1885. évi október hó 11-én.

Dr. Klénáncz György,
1-1 ügyvéd, tömeggondnok.

Árverési hirdetés.

A szegedi m. kir. jószágigazgatóság kezelése alatt álló bresztováci 716¹⁰⁰ holdas birtoknak 1886. évi január hó 1-től 1891. évi szeptember hó végeig terjedő időre 12102 frt 01 kr évi haszonbér mint kiküldési ár mellett a feles miveltetési és al-bérleti tilalom, ugy az ugartartás kötelezettsége nélkül leendő bérbeadása iránt 1885. évi október hó 30-ik napján d. e. 10 órakor Szegeden a m. kir. jószágigazgatóság hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. Árverezni kívánók azzal hivatnak meg, hogy a kiküldési ár 10%-ának megfelelő bántépénzzel magukat ellássák. Az 50 kros bélyeggel és 10% bántépénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt adandók be, s azokban a megajánlott összeg betüvel és számmal világosan kiírandó és határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti. A feltételek a kulai kir. urad. ispánság és Szegeden a m. kir. jószágigazgatóságnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Szeged, 1885. október 12-én. **M. kir. jószágigazgatóság.** (Utánnomás nem díjazatik.) 2-1